REGULAMIN NABORU WNIOSKÓW O PRZYZNANIE POMOCY

w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027
dla interwencji I.10.4

Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu

Spis treści

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów ... 3

1. Słownik pojęć ... 3

2. Wykaz skrótów ... 4

§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy ... 7

§ 3. Warunki przyznania pomocy ... 8

Wysokość i zakres pomocy ... 8

Koszty podlegające dofinansowaniu ... 12

Ocena racjonalności kosztów ... 14

Zasady wypłaty zaliczki ... 15

Przesłanki odmowy przyznania pomocy ... 15

§ 4. Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji ... 16

§ 5. Procedura przyznawania pomocy ... 19

§ 6. Zawarcie umowy ... 23

§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność ... 24

§ 8. Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa ... 24

§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy ... 27

1. Akty prawne Unii Europejskiej ... 27

2. Akty prawne krajowe ... 28

3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ... 29

§ 10. Przepisy przejściowe ... 30

Załączniki do Regulaminu ... 30

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów

1. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy, w tym każdy z rolników wspólnie ubiegających się **o przyznanie pomocy** któremu przyznano pomoc **w ramach grupy rolników;**

data pewna – czynność prawna ma datę pewną w przypadku umieszczenia ~~polegająca na umieszczeniu~~ na dokumencie obejmującym określoną czynność np. ~~umowie~~ umowę dzierżawy, jakiejkolwiek wzmianki przez organ państwowy, organy i jednostki samorządu terytorialnego albo przez notariusza; dokument ten będzie miał datę pewną od daty zamieszczenia na nim ww. wzmianki;

działalność rolnicza – działalność rolnicza określona zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115 w PS WPR;

gospodarstwo – gospodarstwo w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115 przy czym do składników wykorzystywanych do działalności rolniczej i zarządzanych przez rolnika zalicza się składniki materialne i niematerialne, jeżeli stanowią zorganizowaną całość gospodarczą;

grupa rolników – co najmniej trzech rolników będących osobami fizycznymi, którzy ubiegają się wspólnie o pomoc w celu zrealizowania inwestycji zbiorowej na rzecz ich gospodarstw, zamiennie stosowany zwrot „osoby wspólnie wnioskujące/ rolnicy wspólnie ubiegający się";

instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego – instalacje, o których mowa w ust. 6 pkt 8 załącznika do rozporządzenia w sprawie rodzajów instalacji;

komputerowa baza danych – baza danych prowadzona przez ARiMR, zawierająca informacje dotyczące identyfikacji zwierząt i siedzib stad tych zwierząt, wykorzystywana do ustalenia miejsc pobytu i przemieszczeń zwierząt, na podstawie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt

kontrola na miejscu – kontrola, o której mowa w pkt 1.A ppkt (i) załącznika I do rozporządzenia 2022/127, której cel został określony w art. 100 ust. 4 ustawy PS WPR;

nawozy mineralne – nawozy, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o nawozach i nawożeniu;

nawozy naturalne – nawozy, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o nawozach i nawożeniu;

nawozy organiczne – nawozy, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o nawozach i nawożeniu;

numer EP – numer identyfikacyjny w ewidencji producentów, nadany na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2026 r. poz. 610);

obszar Natura 2000 – obszar, o którym mowa w art. 5 pkt 2b ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (Dz. U. z 2026 r. poz. 1315 ~~z późn. zm.~~);

odtworzeniowy charakter inwestycji – zastąpienie istniejącego budynku lub rzeczy ruchomej (np. maszyny, urządzenia, wyposażenia, budowli) lub ich części nowym odtworzonym budynkiem lub rzeczą ruchomą, bez zwiększania zdolności produkcyjnych o co najmniej 25% lub bez gruntownej zmiany charakteru produkcji czy zastosowanej technologii;

okres związania celem – okres po wypłacie pomocy, w trakcie którego beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w ramach danej interwencji PS WPR;

płatność końcowa – płatność po zrealizowaniu całej operacji;

produkty pofermentacyjne – produkty, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10b ustawy o nawozach i nawożeniu;

produkt rolny – produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędący produktem rybołówstwa;

przedstawiciel grupy – członek grupy rolników wspólnie ubiegających się **o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników**, wyznaczony do reprezentowania przed ARiMR tej grupy w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy (w tym zaciągania zobowiązań w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i wypłatą pomocy oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla Przedstawiciela grupy;

Regulamin – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;

rolnik – rolnik o którym mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, którego gospodarstwo jest położne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

stan wyjściowy – rok kalendarzowy o którym mowa w § 3 ust. 10 z zastrzeżeniem § 3 ust. 8;

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w art. 93 ust. 1 ustawy PS WPR;

uprawy ogrodnicze – gatunki roślin uprawowych wymienione w Części C Załącznika nr 2 do Regulaminu;

użytek rolny – użytek rolny w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy PS WPR;

użytkowanie wieczyste – grunty oddawane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i osobom prawnym stanowiące własność Skarbu Państwa a położone w granicach administracyjnych miast oraz grunty Skarbu Państwa położone poza tymi granicami, lecz włączone do planu zagospodarowania przestrzennego miasta i przekazane do realizacji zadań jego gospodarki, a także grunty stanowiące własność JST lub ich związków;

wniosek o przyznanie pomocy – wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 16 ustawy PS WPR;

wniosek o płatność – wniosek o płatność, o którym mowa w art. 97 ust. 1 ustawy PS WPR;

wnioskodawca – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w tym każdy z rolników wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników;

zaliczka – zaliczka, o której mowa w art. 97 ust. 2 ustawy PS WPR;

zwierzęta gospodarskie – zwierzęta zaliczane do zwierząt gospodarskich, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, z wyłączeniem pszczół i jedwabnika morwowego.

2. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

DJP – duże jednostki przeliczeniowe określone na podstawie współczynników przeliczeniowych sztuk rzeczywistych zwierząt gospodarskich na DJP wskazanych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie

zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz. U poz. 244);

I.10.4 – interwencja Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu w ramach PS WPR;

JST – jednostka samorządu terytorialnego;

Kc – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795);

Kpa – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy;

KSH – ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 z późn. zm.)

MRiRW – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

program działań – Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, który stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz. U. poz. 244);

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;

PUE – system teleinformatyczny ARiMR, o którym mowa w art. 10c ustawy o ARiMR;

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);

rozporządzenie w sprawie rodzajów instalacji – rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. poz. 1169);

rozporządzenie 2022/127 - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 95, z późn. zm.);

UR – użytki rolne;

ustawa o ARiMR – ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942);

ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.);

ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2026~~5~~ r. poz. 1241~~1703 z późn. zm.~~);

ustawa o nawozach i nawożeniu – ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105 z późn. zm.);

ustawa o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich – ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36 z późn. zm.);

ustawa o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2026 r. poz. 591);

ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych – ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1454);

ustawa PPSA – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 z późn. zm.);

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 z późn. zm.);

WOP – wniosek o płatność końcową;

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy;

ZWRSP – Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.

§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy

1. Regulamin określa zasady dotyczące przeprowadzenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, przeprowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie pomocy i przyznawania pomocy, a także zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać WOP, w ramach interwencji I.10.4.
2. Regulamin został opracowany na podstawie art. 86 ust. 3 i 4 ustawy PS WPR oraz wytycznych MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3 i opublikowany w miejscu określonym w ogłoszeniu o naborze WOPP.
3. ARiMR może zmienić niniejszy Regulamin. Zmiana Regulaminu musi być zgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznymi MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3.
4. Zmiana Regulaminu w zakresie limitu środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy jest dopuszczalna wyłącznie w sytuacji, gdy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy żadnemu z wnioskodawców nie odmówiono przyznania pomocy z powodu wyczerpania limitu środków.
5. ARiMR publikuje zmiany Regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, na swojej stronie internetowej, w miejscu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy.
6. ARiMR unieważnia nabór wniosków o przyznanie pomocy, jeżeli:
   1) w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy nie złożono żadnego WOPP lub
   2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór operacji do przyznania pomocy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
   3) postępowanie w sprawie o przyznanie pomocy jest obarczone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
7. ARiMR podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej.
8. Do postępowania w sprawie o przyznanie pomocy nie stosuje się przepisów Kpa, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, udostępniania akt oraz skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy PS WPR nie stanowią inaczej.
9. W postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy ARiMR:
   1) stoi na straży praworządności;
   2) jest obowiązana w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
   3) udziela wnioskodawcy, na jego żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jego praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
   4) zapewnia wnioskodawcy, na jego żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i przed poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny WOPP, na jego żądanie, umożliwia mu wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
10. Wnioskodawca oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy są zobowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.
11. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kc dotyczącymi terminu.

§ 3. Warunki przyznania pomocy

Wysokość i zakres pomocy

1. Pomoc na operacje w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy objętego niniejszym Regulaminem przyznaje się do wysokości limitu środków, który wynosi 2 853 988 274,86 zł.
2. O przyznanie pomocy będzie mógł ubiegać się rolnik będący osobą fizyczną lub prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, bądź wspólnicy spółki cywilnej prowadzący działalność rolniczą w ramach spółki cywilnej, jeżeli spełnia następujące warunki:
   1) jest posiadaczem, co najmniej od dnia złożenia WOPP, gospodarstwa, które ma powierzchnię UR nie większą niż 300 ha,
   2) prowadzi w gospodarstwie działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej co najmniej od dnia złożenia WOPP i działalność ta nie jest prowadzona wyłącznie w celach naukowo–badawczych,
   3) w dniu złożenia WOPP ma ukończone 18 lat – w przypadku osoby fizycznej lub wspólnika spółki cywilnej będącego osobą fizyczną,
   4) posiada numer EP.
3. O przyznanie pomocy będzie mogła ubiegać się grupa co najmniej trzej rolników będących osobami fizycznymi, jeżeli każdy z nich spełnia warunki podmiotowe określone w ust. 2 oraz jeżeli zawarli między sobą na piśmie, umowę, na wzorze udostępnionym przez ARiMR stanowiącym Załącznik nr 6 do Regulaminu, której czas trwania nie może być krótszy niż 7 lat od dnia złożenia WOPP, zwaną „umową grupy rolników". Umowa grupy rolników powinna w szczególności:
   1) wskazywać przedstawiciela grupy, który jest wyłaniany spośród grupy rolników;
   2) określać jego zakres praw, obowiązków i umocowania do reprezentowania grupy w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy, jej przyznaniem i wypłatą pomocy;
   3) upoważniać przedstawiciela grupy do prowadzenia korespondencji z ARiMR w zakresie przyznania i wypłaty pomocy oraz w okresie związania celem;
   4) ustalać zasady wspólnego używania przedmiotu operacji;
   5) określać zakres prac wykonywanych przez każdą z osób, tym określać procentowy udział wykorzystania każdego z przedmiotów operacji;
   6) określać potrzeby gospodarstw tych osób;
   7) zawierać numer rachunku bankowego albo rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej na który ARiMR dokona wypłaty pomocy, w tym zaliczki (jeśli dotyczy);
   8) określać zasady zapłaty i sposób rozliczenia wypłaconej pomocy, w tym zaliczki pomiędzy członkami grupy rolników;
4. W przypadku rolnika będącego wspólnikiem spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli numer EP został nadany spółce oraz jeżeli:
   1) gospodarstwo, w którym będzie realizowana operacja, stanowi wkład wniesiony do tej spółki i spełnia warunki w zakresie wielkości tego gospodarstwa określone w ust. 2 pkt. 1 oraz w ramach umowy spółki jest prowadzona działalność rolnicza określona w ust. 2 pkt. 2;
   2) każdy ze wspólników będący osobą fizyczną spełnia warunek określony w ust. 2 pkt. 3;
   3) każdy ze wspólników będący osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu KSH, albo przedsiębiorcą zagranicznym będącym osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność

gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału, spełnia warunki wymienione w ust. 5.

5. W przypadku rolnika będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu KSH pomoc jest przyznawana, jeżeli ponadto rolnik jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia złożenia WOPP, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału – jego oddział jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia złożenia WOPP.
6. Pomoc przyznaje się, w przypadku gdy wnioskodawca odbył szkolenie przeprowadzone przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego z zakresu „Zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba, powietrze, klimat" w kontekście wdrażania interwencji PS WPR na lata 2023–2027 „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu" przed dniem złożenia WOPP lub zobowiąże się do jego odbycia przed dniem złożenia WOP.
7. W przypadku:
   1) grupy rolników – warunek, o którym mowa w ust. 6, uznaje się za spełniony, jeżeli wszyscy członkowie grupy odbyli szkolenie lub zobowiążą się do jego odbycia przed dniem złożenia WOP;
   2) wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną – warunek, o którym mowa w ust. 6, uznaje się za spełniony, jeżeli co najmniej jeden ze wspólników, członków lub wyznaczony pracownik przedsiębiorstwa odbył szkolenie lub zobowiąże się do jego odbycia przed dniem złożenia WOP.
8. Ustalając powierzchnię UR gospodarstwa o którym mowa w ust. 2 pkt 1 uwzględnia się grunty wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia WOPP, w szczególności będące przedmiotem:
   1) własności rolnika lub;
   2) użytkowania wieczystego lub;
   3) dzierżawy z ZWRSP lub od JST lub
   4) dzierżawy długoterminowej – dotyczy działek dzierżawionych od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz na okres co najmniej 8 lat od dnia złożenia WOPP lub;
   5) dzierżawy krótkoterminowej albo użytkowania krótkoterminowego – dotyczy dzierżawy lub użytkowania działek od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, niespełniającej warunków określonych dla dzierżawy długoterminowej, o ile do tych gruntów wnioskodawcy lub jego małżonkowi (w przypadku wspólnego prowadzenia gospodarstwa) przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowe wsparcie dochodów w ramach PS WPR co najmniej w roku, w którym złożono WOPP lub w roku poprzednim (np. działek użytkowanych na podstawie umowy ustnej, o ile wnioskodawca pobiera na te działki jednolitą płatność obszarową lub podstawowe wsparcie dochodów) lub;
   6) wspólnot gruntowych – dotyczy gruntów, o których mowa w ustawie o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, w części faktycznie użytkowanej przez wnioskodawcę.
9. UR identyfikuje się z wykorzystaniem informacji zawartych w prowadzonym przez ARiMR systemie identyfikacji działek rolnych.
10. Ustalając wielkość produkcji prowadzonej w gospodarstwie bierze się pod uwagę:
    1) w przypadku produkcji zwierzęcej – stan średnioroczny zwierząt w przeliczeniu na DJP:

a) w roku kalendarzowym, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy – w przypadku składania tych wniosków w czwartym kwartale roku kalendarzowego, albo

b) w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy – w przypadku składania tych wniosków w pierwszym kwartale roku kalendarzowego,

– a w przypadku podmiotów, które weszły w posiadanie gospodarstwa lub rozpoczęły produkcję zwierzęcą w swoim gospodarstwie w trakcie danego roku kalendarzowego – planowany stan średnioroczny zwierząt w gospodarstwie w okresie kolejnych 12 miesięcy, począwszy od dnia rozpoczęcia prowadzenia produkcji zwierzęcej w tym gospodarstwie;

2) w przypadku produkcji roślinnej – uprawy w plonie głównym:

a) w roku kalendarzowym, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy – w przypadku składania tych wniosków w czwartym kwartale roku kalendarzowego albo

b) w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy – w przypadku składania tych wniosków w pierwszym kwartale roku kalendarzowego,

– przy czym za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy.

11. Wielkość produkcji prowadzonej w gospodarstwie ustala się z wykorzystaniem informacji zawartych:
    1) w komputerowej bazie danych – w przypadku produkcji zwierzęcej,
    2) w prowadzonym przez ARiMR systemie identyfikacji działek rolnych – w przypadku produkcji roślinnej.

12. Pomoc przyznaje się na operacje i inwestycje, które nie zostały rozpoczęte wcześniej niż w dniu złożenia WOPP. Zakres operacji określa wnioskodawca w zestawieniu rzeczowo - finansowym operacji we WOPP. Termin rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji został określony w § 3 ust. 8 umowy.
13. Pomoc przyznaje się:
    1) w formie zryczałtowanej ustalonej według kosztów jednostkowych – w przypadku inwestycji polegających na budowie nowych:
        a) zbiorników do przechowywania nawozów naturalnych płynnych,
        b) płyt do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych stałych;
    2) w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjenta – w przypadku pozostałych inwestycji, o których mowa w ust. 20 pkt 2–5 oraz ust. 21 oraz w przypadku kosztów ogólnych o których mowa w ust. 27 w ramach inwestycji o których mowa w ust. 20;
    3) w wysokości nieprzekraczającej maksymalnej wysokości kwoty pomocy, o której mowa w ust. 15 i maksymalnego dopuszczalnego poziomu pomocy o którym mowa w ust. 16;
    4) na operację o planowanej sumie kosztów operacji powyżej 20 tys. zł.;
    5) każdemu rolnikowi będącemu członkiem grupy rolników, w wysokości uzasadnionej zakresem prac wykonywanych przez każdego z nich przy użyciu przedmiotu operacji stanowiącego współwłasność, uwzględniającym zasoby i potrzeby gospodarstw tych osób w okresie wyjściowym, przy czym:

a) rolnicy wspólnie ubiegający się o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników mogą ubiegać się o pomoc w celu zrealizowania inwestycji zbiorowej na rzecz ich odrębnych gospodarstw (w szczególności kluczowe składniki tych gospodarstw nie mogą stanowić współwłasności co najmniej dwojga z rolników ubiegających się o pomoc w ramach tej grupy, itp.);

b) pomoc jest wypłacana w wysokości określonej umową na wskazany w umowie rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany w umowie grupy rolników i rozdysponowywana zgodnie z zasadami określonymi w tej umowie. W przypadku grupy rolników właścicielami rachunku bankowego nie muszą być wszyscy beneficjenci wspólnie wnioskujący o pomoc. Rachunek bankowy musi należeć do co najmniej jednego z członków grupy.

14. Koszt jednostkowy budowy, o którym mowa w ust. 13 pkt 1:

1) metra kwadratowego płyty do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych stałych o powierzchni użytkowej:

a) do 100 m2 – wynosi 646 zł,

b) powyżej 100 m2 – wynosi 524 zł;

2) metra sześciennego zamkniętego zbiornika na gnojówkę lub gnojowicę o pojemności użytkowej:

a) do 50 m3 – wynosi 1450 zł,

b) powyżej 50 m3 do 100 m3 – wynosi 1048 zł,

c) powyżej 100 m3 do 300 m3 – wynosi 780 zł;

3) metra sześciennego otwartego zbiornika na gnojówkę lub gnojowicę o pojemności użytkowej

a) do 50 m3 – wynosi 1109 zł,

b) powyżej 50 m3 do 100 m3 – wynosi 756 zł,

c) powyżej 100 m3 do 300 m3 – wynosi 646 zł;

4) metra sześciennego zbiornika na gnojówkę lub gnojowicę z zadaszeniem o pojemności użytkowej:

a) powyżej 300 m3 do 500 m3 – wynosi 743 zł,

b) powyżej 500 m3 do 1000 m3 – wynosi 378 zł,

c) powyżej 1000 m3 – wynosi 219 zł;

5) metra sześciennego zbiornika na gnojówkę lub gnojowicę bez zadaszenia o pojemności użytkowej:

a) powyżej 300 m3 do 500 m3 – wynosi 524 zł,

b) powyżej 500 m3 do 1000 m3 – wynosi 305 zł,

c) powyżej 1000 m3 – wynosi 183 zł.

15. Limit pomocy na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo w okresie realizacji PS WPR wynosi 200 tys. zł przy czym ustalając limit uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych, w tym zrealizowanych przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych, w tym operacji realizowanych przez osobę fizyczną występującą jako jedna z osób wspólnie wnioskujących.
16. Pomoc przyznaje się:

1) rolnikowi w wysokości do 65% kwoty stanowiącej sumę:

a) iloczynów kosztów jednostkowych, o których mowa w ust. 13 pkt 1, oraz odpowiednio pojemności zbiornika do przechowywania nawozów naturalnych płynnych lub powierzchni płyty do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych stałych,

b) kosztów kwalifikowalnych – w przypadku inwestycji, o których mowa w ust. 20 pkt 2–5 oraz ust. 21,

c) kosztów ogólnych stanowiących nie więcej niż 10% sumy iloczynów kosztów jednostkowych, o których mowa w lit. a, oraz pozostałych kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w lit. b;

2) grupie rolników w wysokości do 80% kosztów kwalifikowalnych – w przypadku inwestycji polegających na zakupie maszyn lub urządzeń wykorzystywanych do produkcji rolniczej oraz inwestycji niematerialnych o których mowa w ust. 21.

17. Pomoc przyznaje się, jeżeli operacja będzie realizowana bez podziału na etapy i realizacja operacji będzie wynosiła maksymalnie 24 miesiące od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

Koszty podlegające dofinansowaniu

18. Pomoc dotyczy operacji mających na celu ograniczenie presji produkcji rolnej na zasoby środowiska naturalnego lub klimat albo pozwalających przystosować się do zmian klimatu, zmierzających do:
    1) ograniczenia zużycia środków ochrony roślin lub
    2) poprawy efektywności wykorzystania nawozów, lub
    3) ograniczenia emisji zanieczyszczeń, w tym gazów cieplarnianych i odorów, lub
    4) poprawy gospodarowania wodą, lub
    5) zwiększenia sekwestracji węgla lub bioróżnorodności gleby, lub
    6) adaptacji do zmian klimatu oraz ograniczenia oddziaływania niekorzystnych warunków pogodowych.

19. Pomoc przyznaje się na operację, która:
    1) obejmuje wyłącznie inwestycje (materialne lub niematerialne);
    2) dotyczy produkcji produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie;
    3) dotyczy chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich, w przypadku gdy operacja jest związana z działalnością rolniczą w zakresie produkcji zwierzęcej;
    4) jest uzasadniona wielkością produkcji prowadzonej w gospodarstwie, adekwatna do panujących w nim warunków gospodarowania oraz racjonalna pod względem kosztów. Nie można przy tym uwzględniać powiększenia UR gospodarstwa ani zmiany struktury produkcji w okresie po złożeniu WOPP za wyjątkiem inwestycji, o których mowa w ust. 24 w której można wykazać inną obsadę zwierząt jako wynik realizowanej operacji;
    5) jest dostosowana do zasobów gospodarstw wszystkich rolników wspólnie ubiegających się o pomoc w przypadku gdy o pomoc ubiega się grupa rolników.

20. Pomoc przyznaje się na operację obejmującą inwestycje, które dotyczą:
    1) budowy nowych:
        a) zbiorników do przechowywania nawozów naturalnych płynnych,
        b) płyt do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych stałych;
    2) przebudowy lub zakupu zbiorników, lub przebudowy płyt, o których mowa w pkt 1;
    3) budowy lub przebudowy innych budowli wykorzystywanych do produkcji rolniczej;
    4) zakupu maszyn lub urządzeń wykorzystywanych do produkcji rolniczej;

5) budowy, zakupu lub instalacji elementów infrastruktury technicznej lub wyposażenia wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej
– wymienionych w Załączniku nr 7 do Regulaminu.

21. Pomoc przyznaje się na operację obejmującą inwestycje niematerialne (wartości niematerialne i prawne), do których zalicza się w szczególności autorskie prawa majątkowe i pokrewne, licencje, prawa do znaków towarowych, patentów, wzorów użytkowych i zdobniczych, know–how. Nabyciu programów komputerowych, wymienionych w Załączniku nr 7 do Regulaminu towarzyszy przeniesienie autorskich praw majątkowych (umowa przeniesienia autorskich praw majątkowych) do takich programów lub udzielenie licencji (umowa licencyjna) na korzystanie z tych programów. Oprogramowanie, z nabyciem którego nie łączy się uzyskanie licencji lub autorskich praw do programu, nie jest zaliczane do wartości niematerialnych i prawnych, nawet gdy będzie wykorzystywane w okresie związania celem.
22. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się też koszty:
    1) transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu;
    2) rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji.

23. Pomoc przyznaje się na inwestycję, jeżeli:
    1) ma ona bezpośredni związek z działalnością rolniczą prowadzoną w gospodarstwie;
    2) spełnia wymagania określone przepisami prawa mającymi do niej zastosowanie;
    3) jest kompletna i zdatna do użytku w dniu przyjęcia do użytkowania.

24. Pomoc przyznaje się na inwestycję dotyczącą przechowywania nawozów naturalnych, jeżeli:
    1) w gospodarstwie jest prowadzony chów lub jest prowadzona hodowla zwierząt gospodarskich;
    2) spełnione są wymagania określone w programie działań dotyczące warunków przechowywania nawozów naturalnych, a potrzeba realizacji tej inwestycji wynika z planowanego zwiększenia skali produkcji lub zmiany systemu utrzymania zwierząt w tym gospodarstwie. Inwestycje powodujące zwiększenie skali produkcji lub zmianę systemu utrzymania zwierząt należy wykazać w załączniku do WOPP pn. *opis inwestycji towarzyszącej* na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR;
    3) do obliczania wymaganej pojemności zbiorników oraz powierzchni płyt stosuje się przepisy rozdziału 1.4 ust. 6 programu działań, z tym że:
        a) przy ustalaniu liczby zwierząt w gospodarstwie w przeliczeniu na DJP po zrealizowaniu operacji bierze się pod uwagę stan średnioroczny zwierząt w gospodarstwie, planowany w roku, w którym zostanie złożony WOP,
        b) dopuszcza się możliwość realizacji inwestycji o pojemności lub powierzchni większej niż pojemność lub powierzchnia obliczona zgodnie z tymi przepisami, o ile zakres takiej inwestycji zostanie uzasadniony;
    4) inwestycja wymieniona w poz. 11 Załącznika nr 7 do Regulaminu jest realizowana łącznie z jedną z inwestycji wymienionych w poz. 13, 15 albo 17 tego Załącznika, a inwestycja wymieniona w poz. 12 Załącznika nr 7 do Regulaminu jest realizowana łącznie z jedną z inwestycji wymienionych w poz. 14 albo 16 tego Załącznika.

25. Pomoc przyznaje się na inwestycję polegającą na wyposażeniu gospodarstwa w maszyny lub urządzenia do aplikacji nawozów naturalnych lub produktów pofermentacyjnych, jeżeli te

nawozy lub te produkty są wytwarzane w tym gospodarstwie.

26. Pomoc przyznaje się na operacje dotyczące wykorzystania rozwiązań cyfrowych o których mowa w poz. 29–37 Załącznika nr 7 do Regulaminu, jeżeli wykorzystanie tych rozwiązań jest elementem kompleksowej inwestycji i jest ekonomicznie uzasadnione.
27. Do kosztów ogólnych zalicza się w szczególności koszty:
    1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
        a) kosztorysów inwestorskich,
        b) projektów budowlanych,
        c) wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków,
        d) opłat za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego w tym studia wykonalności;
    2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
    3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

28. Nie wspiera się:
    1) inwestycji trwale związanych z nieruchomością, położonych na gruntach innych niż stanowiących własność wnioskodawcy lub przedmiot użytkowania wieczystego;
    2) inwestycji trwale związanych z nieruchomością realizowanych przez grupę rolników;
    3) inwestycji wymienionych w poz. 3–4, 25–26 i 28–29 Załącznika nr 7 do Regulaminu z przeznaczeniem do chowu lub hodowli bydła lub świń;
    4) inwestycji, które mają charakter odtworzeniowy;
    5) operacji w zakresie:
        a) pszczelarstwa,
        b) prowadzenia instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego;~~.~~

- przy czym inwestycje wskazane w punkcie 1) i 2) obejmują w szczególności budowle i urządzenia do poprawy gospodarowania wodą wymienione w poz. 74-78 Załącznika nr 7 do Regulaminu.

29. skreślony
30. Za koszty niekwalifikowalne uznaje się, w szczególności:
    1) koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony WOPP, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.;
    2) koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych oraz w przypadku operacji realizowanych przez grupę rolników;
    3) koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji;
    4) koszty leasingu oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;
    5) podatek od wartości dodanej (VAT);
    6) koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem inwestycji wspieranych na zasadach określonych w art. 73 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115;
    7) koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody;
    8) koszty zakupu kotłów do spalania słomy;
    9) koszty sporządzenia WOPP i WOP.

Ocena racjonalności kosztów

31. Pomoc przyznaje się na operację uzasadnioną pod względem racjonalności kosztów/ inwestycji

zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocena racjonalności obejmuje poniższe aspekty:

1) uzasadnienie ekonomiczne kosztów/ inwestycji, czyli ocenę w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany w WOPP przyczyni się do osiągnięcia celu operacji;
2) racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności:
   a) nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej,
   b) są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną,
   c) są uzasadnione ze względu na profil produkcji,
   d) są uzasadnione ze względu na skalę produkcji;
3) racjonalność kosztową – sprawdzenie czy planowane koszty/ szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych (zaleca się wnioskodawcy dołączenie do WOPP jednej oferty pozyskanej w ramach analizy rynku, na podstawie której zostały oszacowane wydatki, lub protokołu z analizy rynku wskazującego nazwę podmiotu, od którego została pozyskana oferta i która stanowiła podstawę oszacowania kosztów we wniosku, wartość oferty lub wartość wynikająca z cennika).

Zasady wypłaty zaliczki

32. Na realizację operacji może być wypłacona zaliczka w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty przyznanej pomocy, jeżeli wnioskodawca wystąpił o przyznanie i wypłatę zaliczki we WOPP. Warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie przez beneficjenta zabezpieczenia zaliczki w formie weksla niezupełnego (in blanco). Termin wniesienia zabezpieczenia określa umowa.
33. Ustanowienie zabezpieczenia zaliczki jest równoznaczne z ustanowieniem zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy.
34. Zaliczka jest przekazywana beneficjentowi jednorazowo w terminie i wysokości określonej w umowie na rachunek bankowy beneficjenta albo jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazane w WOPP.
35. W przypadku grupy rolników wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy zaliczka jest przekazywana na jeden rachunek bankowy albo na jeden rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany w umowie pod warunkiem, że każdy członek grupy rolników wnioskuje o jej przyznanie i wypłatę i dopełni związanych z tym formalności o których mowa w ust. 32. Właścicielami rachunku bankowego do wypłaty zaliczki nie muszą być wszyscy beneficjenci wspólnie wnioskujący o pomoc. Rachunek bankowy musi należeć co najmniej do jednego z członków grupy.
36. Rozliczanie zaliczki odbywa się zgodnie z postanowieniami umowy.

Przesłanki odmowy przyznania pomocy

37. Odmawia się przyznania pomocy, jeśli nie są spełnione warunki przyznania pomocy o których mowa w niniejszym Regulaminie.
38. Odmawia się przyznania pomocy ponadto jeśli rolnik:
    1) podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ustawy PS WPR;
    2) podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu;
    3) jest objęty środkami sankcyjnymi lub jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną w

odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U z 2025 r., poz. 514);

4) stworzył sztuczne warunki, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym oraz zapisami Regulaminu, mające na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej.

39. W przypadku gdy wnioskodawcami są rolnicy wspólnie ubiegający się o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników odmawia się przyznania pomocy, jeżeli przesłanki odmowy przyznania pomocy, o których mowa w ust. 37 i 38 zaistniały w stosunku do co najmniej jednego rolnika będącego członkiem grupy rolników.
40. Odmawia się przyznania pomocy, jeżeli operacja uzyskała mniej niż 6 punktów w wyniku oceny spełniania kryteriów wyboru operacji określonych Części A Załącznika nr 2 do Regulaminu.
41. Na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy gdy wnioskodawcami są rolnicy wspólnie ubiegający się o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników skład grupy rolników nie może ulec zmianie. W przypadku wystąpienia jednego z członków grupy, jego śmierci albo innego zdarzenia prawnego powodującego brak możliwości realizacji operacji w składzie grupy ustalonym w umowie grupy rolników, ARiMR odmawia przyznania pomocy wszystkim członkom z grupy rolników.

§ 4. Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji

1. WOPP zawiera dane niezbędne do przyznania pomocy, w szczególności:
   1) cele interwencji;
   2) dane identyfikacyjne wnioskodawcy/ wnioskodawców również dane identyfikacyjne małżonka wnioskodawcy (jeśli dotyczy),
   3) informacje na temat przynależności do grupy rolników,
   4) dane dotyczące lokalizacji operacji,
   5) potwierdzenie spełniania kryteriów dostępu oraz kryteriów wyboru operacji;
   6) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
   7) informację o planowanym terminie zakończenia operacji;
   8) informację o wysokości wnioskowanej kwoty pomocy;
   9) informację o kwocie zaliczki i numerze rachunku, na który ma zostać przekazana – jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
   10) oświadczenia, zgody i zobowiązania wnioskodawcy;
   11) załączniki (wymienione w Załączniku nr 3 do Regulaminu);
   12) informacje o korespondencji elektronicznej.
2. WOPP składa się w terminie od dnia 23.10.2024 r. do dnia 20.11.2024 r. z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części. PUE blokuje możliwość złożenia WOPP poza terminem naboru WOPP, z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części.
3. Jeżeli WOPP nie został złożony za pomocą PUE, ARiMR pozostawia WOPP bez rozpatrzenia oraz informuje o tym wnioskodawcę w takiej samej formie, w jakiej został złożony WOPP.
4. W jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy można złożyć tylko jeden WOPP, dotyczy to również składania wniosku jako jeden z członków grupy rolników. PUE blokuje możliwość

złożenia w jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy więcej niż jednego WOPP. W przypadku wycofania WOPP, wnioskodawca może złożyć ponownie WOPP w ramach trwającego naboru.

5. Wnioskodawca lub umocowany przez niego pełnomocnik składa WOPP wraz z załącznikami potwierdzającymi spełnienie warunków przyznania pomocy w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR tj. za pomocą PUE. ARiMR na swojej stronie internetowej udostępni instrukcję wypełnienia WOPP oraz wzory załączników, które należy złożyć na formularzach opracowanych i udostępnionych przez ARiMR.
6. W postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy lub w sprawie o wypłatę pomocy, w której wnioskodawcami lub beneficjentami są rolnicy wspólnie ubiegający się o przyznanie pomocy w ramach grupy rolników:
   1) wszelkie czynności dotyczące tego postępowania oraz zawarcie umowy są dokonywane przez wyznaczonego przedstawiciela tej grupy;
   2) składany jest jeden wspólny wniosek za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR za pośrednictwem przedstawiciela grupy, który loguje się na PUE swoimi danymi logowania o których mowa w ust. 8 i po wypełnieniu WOPP przekazuje uzupełniony wniosek grupy rolników do ARiMR;
   3) przedstawiciel grupy podaje informacje o których mowa w ust. 1 w imieniu grupy, w tym dla każdego z członków grupy (jeśli dotyczy);
   4) wymiana korespondencji następuje między ARiMR a przedstawicielem tej grupy.
7. Do złożenia WOPP za pomocą PUE nie jest wymagany podpis elektroniczny.
8. Złożenie WOPP za pomocą PUE następuje po uwierzytelnieniu w tym systemie podmiotu składającego ten WOPP, z tym że w przypadku gdy WOPP składany jest przez podmiot niebędący osobą fizyczną – po uwierzytelnieniu osoby:
   1) uprawnionej do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest jednoosobowa;
   2) upoważnionej przez osoby uprawnione do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest wieloosobowa.
9. Uwierzytelnienie w PUE następuje:
   1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub
   2) za pomocą loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego ARiMR, dla których szczegółowe wymagania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (poz. 480).
10. W przypadku składania pisma albo wykonywania innej czynności dotyczącej postępowania konieczne jest ponowne uwierzytelnienie, które jest traktowane równoznacznie z podpisaniem dokumentu.
11. Załączniki do WOPP lub innego pisma dołącza się jako dokumenty utworzone za pomocą PUE, a w przypadku, gdy stanowią dokumenty wymagające opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, dołącza się je w postaci elektronicznej jako:
    1) dokumenty opatrzone przez tę osobę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym, albo

2) elektroniczne kopie dokumentów sporządzonych w postaci papierowej i opatrzonych przez tę osobę podpisem własnoręcznym, zapisane w formacie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 3 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

12. W przypadku, gdy kopie dokumentów wymagających opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, nie zostały dołączone do WOPP złożonego za pomocą PUE, dokumenty te można złożyć bezpośrednio w ARiMR lub nadać w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2026 r., poz. 558) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, albo wysłać na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3 z późn. zm.).
13. W przypadku, jeśli dokumenty załączane do WOPP są sporządzone w języku obcym, wnioskodawca jest zobowiązany przekazać do ARiMR oryginały tłumaczeń danych dokumentów na język polski, dokonanych przez tłumacza przysięgłego. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach dokumentów powinien figurować zapis, czy zostały one sporządzone z oryginałów, czy też z tłumaczeń lub odpisów dokumentów oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony przez kogo, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).
14. Wnioskodawcy, po wysłaniu WOPP lub innego pisma oraz po wykonaniu innej czynności dotyczącej postępowania, jest wystawiane za pomocą PUE potwierdzenie odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania, które zawiera unikalny numer nadany przez PUE oraz datę odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania.
15. Zmiany lub wycofania WOPP, wymiany korespondencji w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, w tym składania pism przez wnioskodawcę i doręczania pism wnioskodawcy, oraz wykonywania innych czynności dotyczących postępowania, w tym podpisywania dokumentów, dokonuje się za pomocą PUE, z zastrzeżeniem ust. 12.
16. Datą wszczęcia postępowania na WOPP złożony za pomocą PUE jest dzień wystawienia potwierdzenia złożenia pisma, o którym mowa w ust. 14.
17. Za datę doręczenia wnioskodawcy pisma poprzez PUE uznaje się dzień:
    1) potwierdzenia odczytania pisma w PUE przez podmiot składający WOPP z tym, że dostęp do treści tego pisma i do jego załączników uzyskuje się po dokonaniu tego potwierdzenia,
    2) następujący po upływie 14 dni od dnia otrzymania pisma w PUE, jeżeli podmiot składający WOPP nie potwierdził odczytania pisma przed upływem tego terminu.
18. Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia oświadczenia, dotyczącego świadomości skutków niezachowania formy wymiany korespondencji, o której mowa w ust. 15.
19. Za skuteczne złożenie dokumentacji w toku procedury ubiegania się o przyznanie pomocy, w tym WOPP oraz załączników do tego WOPP, odpowiedzialność ponosi wnioskodawca.
20. WOPP można w dowolnym momencie wycofać. Wycofanie WOPP nie znosi obowiązku podjęcia przez ARiMR odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym WOPP. Wycofanie wniosku przez przedstawiciela grupy w przypadku grupy rolników skutkuje wycofaniem wniosku wobec wszystkich członków grupy.

21. W trakcie trwania naboru wniosków o przyznanie pomocy nie ma możliwości dokonania zmian w odniesieniu do złożonego WOPP, natomiast wnioskodawca chcąc wprowadzić zmiany, może wycofać WOPP i złożyć go ponownie.
22. W okresie 14 dni po dniu zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, WOPP może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie dotyczącym załączonych dokumentów (np. poprzez dodanie nowego załącznika). Dokonanie takich zmian ma wpływ na ustalanie liczby punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, o których mowa Załączniku nr 2 do Regulaminu.
23. Wnioskodawca informuje o wszelkich istotnych zmianach w zakresie danych i informacji zawartych w WOPP oraz dołączonych do niego dokumentach niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 5. Procedura przyznawania pomocy

1. ARiMR rozpatruje WOPP w terminie nie dłuższym niż 5 miesięcy od zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy. W przypadku nierozpatrzenia WOPP w tym terminie, zawiadamia się o tym wnioskodawcę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż dwa miesiące.
2. WOPP po jego złożeniu poddawany jest ocenie w trakcie której ARiMR:
   1) dokonuje wstępnej oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy; przy czym ocena ta przeprowadzana jest z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie, o których mowa w § 4 ust. 22 i nie obejmuje wezwań, o których mowa w ust. 4 i 7;
   2) dokonuje ustalenia wstępnej kolejności przysługiwania pomocy na podstawie oceny, o której mowa w pkt 1;
   3) dokonuje wstępnego ustalenia, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór;
   4) weryfikuje, czy ze wstępnej oceny merytorycznej WOPP, o której mowa w pkt 1, wynika, że operacja:
      a) nie uzyskała minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – ARiMR niezwłocznie informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy, bez przeprowadzania dalszej oceny tego wniosku,
      b) uzyskała minimalną liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru ARiMR:

   - wstrzymuje się z przeprowadzeniem oceny tego wniosku do momentu ustalenia, że dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór,

   - w przypadku stwierdzenia faktycznego wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy bez konieczności przeprowadzenia dalszej oceny tego wniosku;

   5) dokonuje oceny formalnej WOPP;
   6) dokonuje oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy;
   7) przyznaje punkty za dane kryterium wyboru operacji;
   8) ustala kolejność przysługiwania pomocy na podstawie wyników oceny w zakresie spełniania

kryteriów wyboru operacji;

9) ustala przysługującą kwotę pomocy oraz zaliczki, jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
10) ustala, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na nabór;
11) dokonuje weryfikacji pod kątem wystąpienia przesłanek odmowy zawarcia umowy wynikających z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy PS WPR (wymienione w § 6 ust. 3).

3. W trakcie oceny formalnej weryfikacji podlega kompletność WOPP, tj. czy zawiera on wszystkie wymagane załączniki oraz czy został on wypełniony we wszystkich wymaganych polach.
4. Jeżeli WOPP zawiera braki formalne, ARiMR wzywa jednokrotnie wnioskodawcę do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
5. ARiMR nie wzywa wnioskodawcy do usunięcia braków formalnych w WOPP w sytuacji, gdy zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.
6. W przypadku nieusunięcia w WOPP w wyznaczonym terminie wskazanych braków:
   1) wnioskodawcy odmawia się przyznania pomocy - jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełniania przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy;
   2) WOPP podlega rozpatrzeniu w zakresie, w jakim został wypełniony - jeśli bez usunięcia tych braków można stwierdzić spełnienie przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy

   - chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i wnioskodawca te braki usunął.
7. ARiMR w trakcie oceny merytorycznej może wzywać wnioskodawcę do poprawienia (korekty) WOPP lub do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, lub do przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z pouczeniem, że niepoprawienie wniosku lub niezłożenie wyjaśnień skutkować będzie rozpatrzeniem wniosku w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez wnioskodawcę, z zastrzeżeniem ust. 25.
8. ARiMR wzywa wnioskodawcę do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności, gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
9. W przypadku niepoprawienia WOPP lub niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, WOPP podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień i wnioskodawca dopełnił czynności, do których był wezwany.
10. W wyniku wezwania, o którym mowa w ust. 7, wnioskodawca może dokonać korekty we WOPP tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania.
11. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, ARiMR na prośbę wnioskodawcy przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca spełnił następujące warunki:
    1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
    2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
    3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
12. ARiMR przesyła wnioskodawcy informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby, o

której mowa w ust. 11 pkt 1.

13. W przypadku, gdy wnioskodawca wniesie prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 11 pkt 1, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o odmowie przyznania pomocy i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 11, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje wnioskodawcę o wycofaniu pisma oraz o dalszym procedowaniu WOPP.
14. W przypadku gdy wnioskodawca nie zgadza się z wezwaniem do poprawienia WOPP, o którym mowa w ust. 7 może on w terminie przewidzianym w wezwaniu wnieść do ARiMR wniosek o ponowną ocenę zasadności tego wezwania, wraz z uzasadnieniem.
15. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania przysługuje w zakresie, w jakim wnioskodawca został wezwany do poprawienia zakresu rzeczowego operacji lub planowanych/szacunkowych kosztów operacji.
16. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania jest rozpatrywany w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.
17. Niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku o ponowną ocenę zasadności wezwania, ARiMR informuje wnioskodawcę o wyniku jego rozpatrzenia, a w przypadku uznania tego wniosku:
    1) za uzasadniony – informuje o uznaniu wezwania za bezzasadne i kontynuacji oceny WOPP;
    2) za całkowicie bądź częściowo nieuzasadniony - wyznacza wnioskodawcy 7-dniowy termin na poprawienie WOPP.
18. W przypadku, gdy usunięcie braków, o których mowa w ust. 4 lub poprawienie WOPP lub złożenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 7, nastąpią bez zachowania formy korespondencji wskazanej w § 4 ust 15, ocena WOPP zostanie dokonana z pominięciem złożonych w ten sposób uzupełnień, poprawek lub wyjaśnień.
19. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
20. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów, a w przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów – zgodnie z kryteriami rozstrzygającymi określonymi w Części B Załącznika nr 2 do Regulaminu.
21. Punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych w WOPP oraz załączonych do niego dokumentów, z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie określonym w § 4 ust. 22 Regulaminu lub wezwań, o których mowa w ust. 4 i 7, jak również na podstawie danych z systemu informatycznego ARiMR oraz innych systemów informatycznych, do których ARiMR ma dostęp.
22. W przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi w WOPP i w dokumentach dołączonych do tego wniosku punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w dokumentach dołączonych do wniosku, natomiast w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi w WOPP i danymi w systemach informatycznych, o których mowa w ust. 21, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych systemach.
23. Jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium.
24. W przypadku, gdy limit środków przeznaczony na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru jest wyższy niż łączna kwota, na którą opiewają złożone wnioski o przyznanie

pomocy, możliwe jest zrezygnowanie z etapu ustalania kolejności przysługiwania pomocy.

25. W przypadku, gdy w wyniku rozpatrzenia WOPP w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, zgodnie z ust. 9, WOPP wymaga poprawienia w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki lub WOPP wymaga usunięcia wprowadzonych zmian, które nie wynikały z wcześniejszych wezwań ARiMR, ARiMR przed zawarciem umowy wzywa wnioskodawcę do poprawienia w wyznaczonym terminie WOPP w powyższym zakresie, pod rygorem odmowy zawarcia umowy.
26. Rozpatrzenie WOPP kończy się poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny jego wniosku:
    1) przesłaniem wnioskodawcy umowy wraz z oświadczeniem ARiMR o woli jej zawarcia oraz wezwaniem wnioskodawcy do jej zawarcia – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia WOPP i niestwierdzenia zaistnienia żadnej z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
    2) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie zawarcia umowy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku, gdy pomimo pozytywnego rozpatrzenia WOPP stwierdzono, że zachodzi co najmniej jedna z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
    3) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie przyznania pomocy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku niespełnienia warunków przyznania pomocy lub wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru.
27. ARiMR informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy nie wcześniej niż po upływie okresu, w którym możliwe jest dokonywanie przez wnioskodawcę zmian w WOPP.
28. W przypadku odmowy przyznania pomocy albo w przypadku odmowy zawarcia umowy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.
29. Wyczerpanie środków w ramach limitu określonego w Regulaminie nie stanowi przeszkody w przyznaniu pomocy na daną operację, jeżeli w wyniku uwzględnienia przez ARiMR na podstawie art. 54 § 3 ustawy PPSA skargi na odmowę przyznania pomocy albo uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na odmowę przyznania pomocy ARiMR ustali, że są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy na tę operację, a kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że pomoc na tę operację powinna zostać przyznana, oraz jeżeli są dostępne środki w ramach budżetu I.10.4. Bez uszczerbku dla możliwości wynikającej z art. 54 § 3 ustawy PPSA, ARiMR może w terminie trzydziestu dniu od dnia otrzymania skargi, o której mowa w ust. 28, uchylić odpowiednio odmowę przyznania pomocy albo odmowę zawarcia umowy, informując o tym wnioskodawcę, jeśli stwierdzi jej niezgodność z ustawą PS WPR, wytycznymi MRiRW lub regulaminem naboru wniosków.
30. W przypadku stwierdzenia w WOPP oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, ARiMR może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.
31. ARiMR podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informację o operacjach wybranych do przyznania pomocy oraz o operacjach, na które odmówiono przyznania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy. Informacja, oprócz nazwy interwencji, której dotyczy, będzie zawierać w szczególności:
    1) indywidualne numery spraw;
    2) oznaczenie, czy operacja została wybrana do przyznania pomocy, czy nie;
    3) w przypadku operacji wybranych do przyznania pomocy – wysokość przyznanej kwoty

pomocy.

32. W przypadku wprowadzenia zmian w zakresie informacji, o której mowa w ust. 31 ARiMR podaje do publicznej wiadomości zaktualizowaną informację na swojej stronie internetowej.
33. ARiMR uprawniona jest do przeprowadzania kontroli na miejscu wnioskodawcy/beneficjenta, w tym w zakresie danych podanych w WOPP oraz w zakresie zobowiązań wynikających z zawartej umowy.

§ 6. Zawarcie umowy

1. ARiMR zawiera z wnioskodawcą, którego operacja została wybrana do przyznania pomocy, za pomocą PUE, w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR umowę, na formularzu opracowanym przez ARiMR, który stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
2. Umowa jest zawierana zgodnie z następującymi regułami:
   1) ARiMR przekazuje wnioskodawcy, za pomocą PUE pismo zawierające oświadczenie woli zawarcia umowy przez ARiMR wraz z umową oraz wezwaniem wnioskodawcy do zawarcia tej umowy;
   2) jeżeli wnioskodawca zgadza się na zawarcie umowy składa oświadczenie woli zawarcia umowy przez ponowne uwierzytelnienie w PUE nie później niż przed upływem 14 dni od dnia doręczenia pisma, zgodnie z § 4 ust. 17;
   3) dniem zawarcia umowy jest data złożenia oświadczenia woli zawarcia umowy przez wnioskodawcę.
3. ARiMR:
   1) odmawia zawarcia umowy, gdy:
      a) w wyniku wezwania, o którym mowa § 5 ust. 25, w wyznaczanym terminie wnioskodawca nie poprawił WOPP w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki, lub nie usunął z WOPP wprowadzonych zmian, które nie wynikały z wcześniejszych wezwań ARiMR,
      b) wnioskodawca został wykluczony z możliwości przyznania pomocy,
      c) wnioskodawca nie dokonał czynności wynikających z Regulaminu, które powinny zostać dokonane w terminie przed zawarciem umowy,
      d) doszło do unieważnienia naboru wniosków o przyznanie pomocy;
   2) może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy, w szczególności gdy wobec wnioskodawcy (lub członka organów zarządzających, gdy wnioskodawca nie jest osobą fizyczną) toczy się postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z pomocą udzieloną ze środków publicznych wnioskodawcy (lub członkowi organów zarządzających lub podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających podmiotu powiązanego) na realizację operacji.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 ARiMR informuje wnioskodawcę o przyczynach odmowy zawarcia umowy.
5. W przypadku odmowy zawarcia umowy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków

o przyznanie pomocy, wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.

6. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron w przypadkach w niej określonych.
7. Umowa może zostać wypowiedziana przez ARiMR wyłącznie w przypadkach w niej określonych.
8. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron.

§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi, jeżeli:
   1) złożył WOP w terminie wynikającym z umowy wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji;
   2) są spełnione warunki wypłaty pomocy określone w umowie.
2. WOP zawiera dane niezbędne do wypłaty pomocy, w szczególności:
   1) dane podstawowe, w tym: znak sprawy, numer umowy, nazwa interwencji PS WPR;
   2) dane identyfikacyjne beneficjenta/ beneficjentów, w tym numer EP, imię i nazwisko każdego z rolników/ nazwa – w przypadku gdy wnioskodawca nie jest osobą fizyczną;
   3) dane finansowe operacji;
   4) wykaz faktur (nie dotyczy inwestycji realizowanych wyłącznie w formie kosztów jednostkowych);
   5) zestawienie rzeczowo-finansowe;
   6) załączniki (wymienione w Załączniku nr 4 do Regulaminu);
   7) oświadczenia i zobowiązania.
3. WOP składa się za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR. Korespondencję w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 4.
4. Szczegółowe warunki wypłaty i zwrotu pomocy określa umowa.
5. W razie uchybienia terminu złożenia WOP, ARiMR na prośbę beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tej czynności, jeżeli beneficjent spełnił następujące warunki:
   1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
   2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
   3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
6. ARiMR przesyła beneficjentowi informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 5 pkt 1.
7. W przypadku, gdy beneficjent wniesie prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 5 pkt 1, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o wypowiedzeniu umowy i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 5, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje beneficjenta o wycofaniu tego pisma oraz o dalszym procedowaniu WOP.

§ 8. Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. Nie ma możliwości wstąpienia na miejsce wnioskodawcy do toczącego się postępowania w

sprawie o przyznanie pomocy a w przypadku grupy rolników nie może się ponadto zmienić liczba osób w grupie.

2. W przypadku śmierci beneficjenta będącego osobą fizyczną albo rozwiązania, połączenia lub podziału beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, w okresie pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą płatności końcowej, następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:
   1) spełnia on, najpóźniej w dniu złożenia wniosku następcy, warunki przyznania pomocy o których mowa w § 3,
   2) zostaną przez niego przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
   3) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone;
   4) przeszły na niego prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.
3. W przypadku zbycia całości albo części gospodarstwa, w okresie pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą płatności końcowej, nabywcy gospodarstwa albo jego części może zostać przyznana pomoc, na jego wniosek, po uprzednim zgłoszeniu przez beneficjenta ARiMR zamiaru zbycia gospodarstwa albo jego części, jeżeli:
   1) nabywca, najpóźniej w dniu złożenia wniosku nabywcy spełnia warunki przyznania pomocy o których mowa w § 3;
   2) nie sprzeciwia się to istocie i celowi interwencji;
   3) przez nabywcę zostaną przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
   4) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone.
4. W przypadku określonym w ust. 3:
   1) beneficjent zgłasza zamiar zbycia gospodarstwa lub jego części za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą;
   2) ARiMR, w związku ze zgłoszeniem, o którym mowa w pkt 1, ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych, wykluczających przyznanie pomocy.
5. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy składa się (wraz z załącznikami określonymi w Załączniku nr 5 do Regulaminu) za pomocą PUE w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 2 lub 3. W przypadku złożenia WOPP po upływie tego terminu, pomocy nie przyznaje się. Do sposobu składania WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy oraz do wymiany korespondencji w trakcie rozpatrywania tego wniosku, stosuje się odpowiednio zasady określone w § 4.

5a. W razie uchybienia terminu złożenia WOPP następcy prawnego lub nabywcy, ARiMR na prośbę następcy prawnego lub nabywcy przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli następca prawny lub nabywca spełnił następujące warunki:
   1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
   2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
   3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.

5b. ARiMR przesyła następcy prawnemu lub nabywcy informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 5a pkt 1.

6. W przypadku beneficjentów, którymi są osoby wspólnie wnioskujące o pomoc, pomoc może być przyznana następcy prawnemu jednemu z takich beneficjentów albo nabywcy gospodarstwa albo jego części, jeżeli zgodę na to wyrażą na piśmie pozostałe osoby wspólnie wnioskujące.

7. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku wprowadzenia przez następcę prawnego albo nabywcę zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym wniosek rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

8. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części nie może przekraczać kwoty, która nie została wypłacona temu beneficjentowi.

9. W przypadkach określonych w ust. 2 i 3 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części do wysokości limitu określonego w § 3 ust. 15.

10. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta albo jego części i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta albo jego części, przekracza limit określony w § 3 ust.15, następca prawny beneficjenta albo nabywca gospodarstwa albo jego części nie zwraca pomocy, jeżeli realizuje on zobowiązania beneficjenta.

11. Do wniosku następcy prawnego beneficjenta i wniosku nabywcy stosuje się regulacje przewidziane dla WOPP, z wyłączeniem możliwości dokonywania zmian z inicjatywy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części w złożonym WOPP następcy prawnego beneficjenta albo WOPP nabywcy.

12. W przypadku spełnienia przez następcę prawnego beneficjenta albo nabywcę gospodarstwa albo jego części warunków określonych w ust. 2–10 zawierana jest umowa określająca warunki kontynuowania realizacji operacji w tym termin realizacji operacji, który może zostać wydłużony o okres liczony od dnia zaistnienia zdarzenia, określonego w ust. 2 i 3 do dnia zawarcia umowy. Zawarcie umowy określającej warunki kontynuowania realizacji operacji następuje zgodnie z regułami określonymi w § 6.

13. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki i sposób przyznania pomocy, o których mowa w ust. 2–10 nie mają zastosowania.

14. W przypadku określonym w ust. 13 beneficjent jest zobowiązany do poinformowania ARiMR za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez beneficjenta informacji w tym zakresie ARiMR ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 13 i informuje beneficjenta o wyniku tej oceny.

15. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 13, beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.

16. Zasady dokonywania zmian w zakresie zrealizowanej operacji w okresie 5 lat liczonych od dnia

wypłaty przez ARiMR płatności końcowej, zostały określone w umowie.

§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy

1. Akty prawne Unii Europejskiej

1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
3) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023-2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1 (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 52, z późn. zm.);
4) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 21.01.2022, str. 95, z późn. zm.);
5) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131, z późn. zm.);
6) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 197, z późn. zm.);
7) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE 183 z 8.07.2022, str. 12, z późn. zm.);
8) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z

8.07.2022, str. 23, z późn. zm.);

9) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 7.09.2022, str. 8, z późn. zm.).
10) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/2289 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w sprawie prezentacji treści planów strategicznych WPR oraz w sprawie elektronicznego systemu bezpiecznej wymiany informacji (Dz. Urz. UE L 458 z 22.12.2021, str. 463, z późn. zm.);
11) Rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1).

2. Akty prawne krajowe

1) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 z późn. zm.);
2) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942);
3) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.);
5) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);
6) ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 z późn. zm.);
7) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2026 r. poz. 795);
8) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514);
9) ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z. 2024 r. poz. 105 z późn. zm.);
10) ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. 2026 r. poz. 624);
11) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524 z późn. zm.);
12) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 1315 ~~z późn. zm.~~);
13) ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 558);
14) ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2026~~5~~ r. poz. 1241~~1703 z późn. zm.~~);
15) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.);
16) ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1454);
17) ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3 z późn.

zm.);

18) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (poz. 480);
19) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.).

3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

1. Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 815) oraz zapisy podrozdziału VI.9. Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) dotyczące przywrócenia terminu oraz zapisy podrozdziału VI.11 ust. 2 Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 22 lipca 2026 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 747) dotyczące wyznaczania nowego terminu załatwienia sprawy;
2. Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu z dnia 6 maja 2026 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 maja 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu (M. P. poz. 501);
3. Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);
4. Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 13 lipca 2026 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 721);
5. Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu

Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 1217);

6. Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 11 września~~9 marca~~ 2026 r. o których mowa w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia ~~12 marca~~18 września 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 932~~294~~).

§ 10. Przepisy przejściowe

Zmiany wprowadzone niniejszym regulaminem mają zastosowanie do umów o przyznaniu pomocy:
1) zawartych przed dniem 05.11.2026 r., lub
2) wprowadzonych do PUE przed dniem 05.11.2026 r. i zawartych po tym dniu
- nie wymagają zmiany tych umów.

Załączniki do Regulaminu

1. Załącznik nr 1 – Umowa o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu;
2. Załącznik nr 2 – Kryteria wyboru operacji;
3. Załącznik nr 3 – Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy;
4. Załącznik nr 4 – Wykaz załączników do wniosku o płatność;
5. Załącznik nr 5 – Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części;
6. Załącznik nr 6 – Wzór umowy grupy rolników;
7. Załącznik nr 7 - Wykaz rodzajów inwestycji.

Umowa nr .....
o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej **Agencją**, reprezentowaną przez:

1) ..... - .....
(imię i nazwisko) (stanowisko)
…
a
[.....
(imię i nazwisko / nazwa)
zamieszkałym(-ą) / z siedzibą[1] w
.....

KRS[1] …….
REGON[1] …….
NIP[1] …….
PESEL[1] …….
Numer EP …….
numer dokumentu tożsamości[1] ……
zwanym(-ą) dalej **Beneficjentem**][2],
którego reprezentuje[1]:
1) .....
(Imię i nazwisko)
- tworzącymi grupę rolników reprezentowaną przez przedstawiciela grupy [1,2]
zwanymi dalej łącznie **Stronami**.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93–95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą" oraz mając na uwadze:

1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2115 ";

[1] Niepotrzebne skreślić.
[2] Dotyczy zawierania umowy o przyznaniu pomocy przez grupę rolników. W przypadku oznaczenia danego fragmentu nawiasem kwadratowym, należy go powielić w ilości odpowiadającej liczbie rolników w grupie.

2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2116";
3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2022/129";
4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych";
5) ustawę z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793), zwaną dalej „ustawą PZP";
6) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942), zwaną dalej „ustawą o Agencji";
7) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu, zwany dalej „regulaminem";
8) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. 815) oraz zapisy podrozdziału VI.9. Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) dotyczące przywrócenia terminu oraz zapisy podrozdziału VI.11 ust. 2 Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 22 lipca 2026 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 747) dotyczące wyznaczania nowego terminu załatwienia sprawy, zwane dalej „wytycznymi podstawowymi";
9) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu z dnia 6 maja 2026 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 maja 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I. 10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu (M. P. poz. 501), zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi";

Strony umowy postanawiają, co następuje:

§ 1
Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy, zwanej dalej „umową", oznaczają:
1) DJP - duże jednostki przeliczeniowe określone na podstawie współczynników przeliczeniowych sztuk rzeczywistych zwierząt gospodarskich na DJP wskazanych w załączniku do rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”;

2) dokument zabezpieczenia zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 32 regulaminu, stanowiący dokument zabezpieczenia przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu;
3) I.10.4 – interwencję I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu w ramach PS WPR;
4) koszt – koszt kwalifikowalny operacji lub koszt jednostkowy;
5) koszt jednostkowy – stały koszt budowy:
   a) metra kwadratowego płyty do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych stałych;
   b) metra sześciennego zamkniętego zbiornika na gnojówkę lub gnojowicę;
   c) metra sześciennego otwartego zbiornika na gnojówkę lub gnojowicę;
   d) metra sześciennego zbiornika na gnojówkę lub gnojowicę z zadaszeniem;
   e) metra sześciennego zbiornika na gnojówkę lub gnojowicę bez zadaszenia
   wskazany w § 3 ust. 14 regulaminu;
6) koszt kwalifikowalny operacji – koszt związany z realizacją I.10.4, który został poniesiony i opłacony ze środków Beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 regulaminu; koszty kwalifikowalne nie obejmują kosztów jednostkowych;
7) nieprawidłowość – jakiekolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniedbania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, albo poprzez zmniejszenie lub utratę przychodów, które pochodzą ze środków własnych pobieranych bezpośrednio w imieniu Wspólnot, albo też w związku z nieuzasadnionym wydatkiem (zgodnie z art. 2 lit. a rozporządzenia nr 2021/2116);
8) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji wyznaczony przez Prezesa albo osobę upoważnioną do rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy, który pozostaje właściwy dla rozpatrywania wniosku o płatność;
9) okres związania celem – okres 5 lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego Beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.4,
10) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
11) przedstawiciel grupy – członek grupy rolników wspólnie ubiegających się o pomoc, wyznaczony do reprezentowania przed Agencją tej grupy rolników w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy (w tym zaciągania zobowiązań w imieniu grupy) i wypłatą pomocy oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla przedstawiciela grupy;
12) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
13) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o Agencji;
14) rachunek bankowy – rachunek bankowy Beneficjenta prowadzony przez bank albo rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza, a w przypadku grupy rolników wskazany przez nią rachunek bankowy;
15) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłata nastąpiła za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
16) umowa grupy rolników – umowa, o której mowa w załączniku nr 4;
17) UR - użytek rolny w rozumieniu w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy;

18) ustawa o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę - ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);
19) ustawa Prawo budowlane - ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, z późn. zm.);
20) wytyczne PZP - wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 1217);
21) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach PS WPR, zgodnie z § 3 ust. 32-36 regulaminu.[3]

§ 2
Przedmiot umowy

Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach I.10.4.

§ 3
Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, w celu ograniczenia presji produkcji rolnej na zasoby środowiska naturalnego lub klimat albo pozwalających przystosować się do zmian klimatu, zmierzających do:
   a) ograniczenia zużycia środków ochrony roślin[1]
   b) poprawy efektywności wykorzystania nawozów[1]
   c) ograniczenia emisji zanieczyszczeń, w tym gazów cieplarnianych i odorów[1]
   d) poprawy gospodarowania wodą[1]
   e) zwiększenia sekwestracji węgla lub bioróżnorodności gleby[1]
   f) adaptacji do zmian klimatu oraz ograniczenia oddziaływania niekorzystnych warunków pogodowych.[1]
2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia i utrzymania następujących wskaźników realizacji celu operacji:
   1) wykonywanie działalności objętej wsparciem do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej oraz
   2) utrzymanie zakresu rzeczowego operacji do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
3. Operacja zostanie zrealizowana w:
   ……
   ……
   Adres [4]/ na działkach ewidencyjnych określonych w załączniku nr 2 do umowy[1, 5].
4. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie, maksymalnie w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.
5. W przypadku operacji związanej z ponoszeniem kosztów kwalifikowalnych realizacja operacji obejmuje:[1]

[3] Dotyczy Beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.
[4] Dla operacji obejmującej inwestycje niezwiązane trwale z nieruchomością. W przypadku grupy rolników należy podać lokalizację (adres) każdego z członków grupy.
[5] Dla operacji obejmującej inwestycje trwale związane z nieruchomością.

1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy;
2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi lub roboty budowalne nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11;
3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność, a w przypadku gdy realizacja operacji, zgodnie z ust. 7 pkt 1, wiąże się z uzyskaniem dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami prawa, przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych wymogów (konieczność przedstawienia dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami, dotyczy również zakresu towarzyszącego operacji, niezbędnego do realizacji operacji).
W przypadku grupy rolników faktura dokumentującą nabycie przedmiotu operacji, wystawiona musi być na wszystkich Beneficjentów (współwłaścicieli). Faktura powinna zawierać imiona i nazwiska, adresy oraz numery identyfikacji podatkowej (jeśli dotyczy) wszystkich Beneficjentów (współwłaścicieli). W przypadku, gdy realizacja operacji, zgodnie z ust. 7 pkt 1 wiąże się z uzyskaniem dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami prawa, Beneficjent przedkłada dokumenty potwierdzające spełnienie powyższych wymogów w odniesieniu do wszystkich członków grupy rolników (współwłaścicieli)[1, 2];

6. W przypadku kosztów jednostkowych realizacja operacji obejmuje: [1]
   1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11;
   2) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych wymogów (konieczność przedstawienia dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami, dotyczy również zakresu towarzyszącego operacji zawartego w załączniku do wniosku o przyznanie pomocy niezbędnego do realizacji operacji) w przypadku, gdy realizacja operacji, zgodnie z ust. 7 pkt 1, wiąże się z uzyskaniem dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami prawa.
7. Stosownie do zakresu operacji, realizacja operacji obejmuje również:
   1) uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją tej operacji;
   2) zamontowanie oraz uruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia oraz wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do wykonywania działalności, której służyła realizacja operacji, lub której wykonywanie stanowiło warunek przyznania pomocy,

   - nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11
8. Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta ~~jakichkolwiek~~ czynności związanych z jego realizacją,~~-~~ dotyczących~~z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, w szczególności~~:
   1) poniesienia ~~poniesienie~~ kosztów lub wydatków;[1]
   2) rozpoczęcia ~~rozpoczęcie~~ robót budowlanych zgodnie z art. 41 ustawy Prawo budowlane,[1]

objętych zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji. Zasada ta nie ma zastosowania do ponoszenia kosztów ogólnych.

9. W przypadku Beneficjenta będącego grupą rolników czynności związane z reprezentowaniem Beneficjenta, w związku z realizacją umowy, są wykonywane przez przedstawiciela grupy w imieniu członków grupy rolników, zgodnie z treścią umowy grupy rolników stanowiącej załącznik nr 4 do umowy.[1,2]

§ 4
Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność pomocy w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....), jednak nie więcej niż..... %[6]/[1]
   Agencja zobowiązuje się do wypłacenia na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność pomocy przyznanej [Beneficjentowi Pani/Panu……
   w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....), jednak nie więcej niż..... %[6]][1,2]:
   1) Sumy[1]:
      a) iloczynów kosztów jednostkowych oraz odpowiednio pojemności użytkowej zbiornika lub powierzchni użytkowej płyty,
      b) kosztów ogólnych dotyczących tej operacji – jeżeli koszty ogólne zostały poniesione
      - w przypadku inwestycji polegającej na budowie nowych zbiorników lub płyt, o których mowa w § 3 ust. 13 pkt 1 regulaminu,
      lub
   2) poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji – w przypadku inwestycji innych niż wskazane w § 3 ust. 13 pkt 1 regulaminu[1].

W przypadku grupy rolników pomoc wypłaca się zgodnie z zasadami określonymi w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 4 do umowy, w wysokości uzasadnionej zakresem prac wykonywanych przez członków grupy rolników, przy użyciu przedmiotu operacji stanowiącego współwłasność. Zakres ten uwzględnia zasoby i potrzeby gospodarstw poszczególnych członków grupy rolników i został określony w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 4 do umowy.[1,2]

2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1.
3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, zobowiązuje się do wypłacenia środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1 Beneficjentowi/[1] [przyznanych Beneficjentowi Pani/Panu……[1,2], jednorazowo po zawarciu umowy w wysokości …… zł (słownie złotych: ……..)
   - nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy].[1,3]
   W przypadku grupy rolników zaliczkę wypłaca się zgodnie z zasadami określonymi w umowie grupy rolników, stanowiącej załącznik nr 4 do umowy. [1,2]
4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność końcową, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.[1, 3]
5. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej 50% przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W

[6] Należy wskazać właściwy procent, tj. 65% lub w przypadku przyznania pomocy grupie rolników 80%.

odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości, postanowienia § 12 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.[1,3]

6. Zaliczka zostanie wypłacona na rachunek bankowy nr…….. ……, w ……..[1,3]

§ 5
Zobowiązania Beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
   1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego[1];
   2) niefinansowania z udziałem innych środków publicznych:
      a) inwestycji, o których mowa w § 3 ust. 13 pkt 1 regulaminu,[1]
      b) kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku inwestycji, o których mowa w § 3 ust. 13 pkt 2 regulaminu;[1]
   3) do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
      a) zapewnienia trwałości operacji przez:
         - niezaprzestanie działalności produkcyjnej związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 14,
         - nieprzenoszenie prawa własności ani posiadania dóbr materialnych lub niematerialnych nabytych w związku z realizacją operacji oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wierzytelności jako formy zabezpieczeń kredytów, pożyczek udzielanych na realizację tej operacji z zastrzeżeniem § 14,
         - niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji,
      b) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,
      c) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta albo osoby reprezentującej Beneficjenta będącego osobą prawną lub spółką osobową w rozumieniu ustawy Kodeks spółek handlowych albo osoby reprezentującej Beneficjenta w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału w trakcie audytów i kontroli, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
      d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, jego gospodarstwa lub operacji, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
      e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
      f) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR,
      g) utrzymywania warunków i kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty oraz realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, z wyłączeniem kryterium VIII, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu oraz z zastrzeżeniem lit. h;

h) utrzymania przez Beneficjenta /[Beneficjenta Pana/Panią [1,2]……..,:
- średniorocznej liczby zwierząt gospodarskich, w przeliczeniu na DJP, na poziomie co najmniej 85% liczonym od liczby tych zwierząt wynoszącej…….DJP, jeżeli Beneficjent otrzymał punkty za kryterium I ust. 1 pkt 1, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu i gdy zakres operacji nie obejmował inwestycji, o których mowa w § 3 ust. 20 pkt 1 i 2 regulaminu,[1]
- średniorocznej liczby zwierząt gospodarskich, w przeliczeniu na DJP, na poziomie co najmniej 85%, liczonym od liczby tych zwierząt wynoszącej …….DJP do osiągnięcia której Beneficjent zobowiązał się ubiegając się o wsparcie na inwestycje, o których mowa w § 3 ust. 20 pkt 1 i 2 regulaminu, z zastrzeżeniem pkt 11;[1]
- powierzchni upraw ogrodniczych w gospodarstwie, na poziomie co najmniej 85% liczonym od powierzchni tych upraw wynoszącej….ha, jeżeli Beneficjent otrzymał punkty za kryterium I ust. 1 pkt 2, o którym mowa w załączniku nr 2 do regulaminu;[1]
- powierzchni UR w gospodarstwie na poziomie co najmniej 85%, liczonym od powierzchni tych UR wynoszącej….ha, jeżeli Beneficjent otrzymał wsparcie na zakup maszyn lub urządzeń do stosowania na tych UR[1];]

i) niepodejmowania działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;

4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
   a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo
   b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 123 ust. 2 lit. b pkt (i) rozporządzenia 2021/2115, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
   c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
5) ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy PZP – w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie. Podział zamówienia publicznego, w celu uniknięcia stosowania zasad określonych w ustawie PZP jest niedozwolony, a koszty powstałe w wyniku niedozwolonego podziału zamówienia publicznego uznane zostaną za niekwalifikowalne;[1]
6) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową, z zachowaniem terminów wskazanych w § 7 ust. 1, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3;
7) spełnienia wymagań weterynaryjnych, sanitarnych, ochrony środowiska, a także dotyczących warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz warunków ochrony zwierząt, jeżeli są wymagane przepisami prawa krajowego w odniesieniu do realizowanej operacji, co zostanie udokumentowane przy złożeniu wniosku o płatność końcową, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4, z zastrzeżeniem § 8 ust. 11;
8) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji lub zainstalowania zakupionego sprzętu do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
9) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 oraz ich zachowania do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
10) ukończenia, przed dniem złożenia wniosku o płatność, szkolenia przeprowadzonego przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego, o którym mowa § 3 ust. 6 i 7 regulaminu z zakresu „Zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba, powietrze, klimat" w kontekście wdrażania interwencji PS WPR na lata 2023–2027 „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu" i przedstawienia dokumentu potwierdzającego jego ukończenie wraz z wnioskiem o płatność, o ile Beneficjent nie odbył takiego szkolenia przed zawarciem umowy.

W przypadku grupy rolników zobowiązanie uznaje się za spełnione, jeżeli wszyscy członkowie grupy, których dotyczy przedmiotowe zobowiązanie, ukończyli takie szkolenie; [1,2]

11) zwiększenia, do dnia złożenia wniosku o płatność, skali produkcji zwierzęcej do poziomu co najmniej 85% liczonego od liczby zwierząt wynoszącej…. DJP jeżeli zakres operacji obejmował inwestycje, o których mowa w § 3 ust. 20 pkt 1 i 2 regulaminu.[1]
12) zmiany, do dnia złożenia wniosku o płatność, systemu utrzymania zwierząt w gospodarstwie – jeżeli zakres operacji obejmował inwestycje, o których mowa w § 3 ust. 20 pkt 1 i 2 regulaminu.[1]
13) przedłużenia czasu trwania umowy grupy rolników, do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej, w przypadku gdy termin obowiązywania tej umowy upłynie przed dniem, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;[1,2]
14) wykorzystywania przez Beneficjenta przedmiotu operacji z uwzględnieniem wykonywanego zakresu prac, w zakresie wskazanym na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy, tj. określonym w umowie grupy rolników, która stanowi załącznik nr 4 do umowy, do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej; [1,2]
15) ewidencjonowania przez Beneficjenta wykorzystania przedmiotu operacji od momentu objęcia w posiadanie do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej. [1,2]

2. Przy wyliczaniu warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. h oraz pkt 11, na etapie składania wniosku o płatność, zapisy rozdziału V. ust. 3 wytycznych szczegółowych stosuje się odpowiednio.
3. Przy wyliczaniu, w okresie związania celem, warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. h dotyczących produkcji zwierzęcej oraz jeżeli zobowiązania Beneficjenta związane są z tą produkcją, średnioroczną liczbę zwierząt w przeliczeniu na DJP, którą Beneficjent zobowiązany jest utrzymać, ustala się w następujących po sobie 5 okresach 12 miesięcznych, przy czym pierwszy okres 12 miesięczny rozpoczyna się w dniu wypłaty pomocy. W przypadku podjęcia zobowiązań związanych z produkcją roślinną zapisy dotyczące okresów, w których ustalana jest ta produkcja stosuje się odpowiednio.
4. W przypadku Beneficjenta będącego grupą rolników odpowiedzialność za prawidłową realizację operacji i podjęte zobowiązania jest solidarna. W przypadku niespełnienia jakiegokolwiek ze zobowiązań określonych w umowie przez jednego z członków grupy rolników odpowiedzialność za skutki jego niespełnienia ponoszą wszyscy członkowie grupy rolników.[1,2]

§ 6
Ocena postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. Beneficjent przedkłada Agencji za pomocą PUE dokumentację z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego: [1]
   1) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy, jeżeli przed jej zawarciem została zawarta umowa z wykonawcą;
   2) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy z wykonawcą, jeżeli umowa z wykonawcą została zawarta po dniu zawarcia umowy;
   3) nie później niż w dniu upływu terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1, w przypadku, gdy umowa z wykonawcą została zawarta w terminie krótszym niż 30 dni przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność.
2. Beneficjent przedkłada Agencji dokumentację, o której mowa w ust. 1 wraz z oświadczeniem osoby pełniącej funkcję kierownika Zamawiającego lub osoby upoważnionej przez Zamawiającego o zgodności przekazanego materiału z oryginałem. [1]
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, obejmuje: [1]
   1) kompletną dokumentację zamówienia przygotowaną przez Zamawiającego w tym ogłoszenia;
   2) kompletną dokumentację z przebiegu prac komisji przetargowej;[7]

[7] Jeżeli dotyczy.

3) kompletną ofertę wybranego wykonawcy wraz z umową zawartą z wybranym wykonawcą oraz formularze ofertowe pozostałych wykonawców;
4) kompletną dokumentację związaną z odwołaniami oraz zapytaniami i wyjaśnieniami dotyczącymi Specyfikacji Warunków Zamówienia, jeżeli miały miejsce w danym postępowaniu.

4. Agencja może żądać innych dokumentów, jeżeli w procesie oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zajdzie potrzeba ich zweryfikowania. [1]
5. W przypadku udzielania zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki: [1]
   1) na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP Beneficjent zobligowany jest do przedłożenia:
      - kompletnej dokumentacji z przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego,
      - uzasadnienia faktycznego i prawnego zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia z wolnej ręki w trybie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP;
   2) na podstawie innych przepisów niż art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP należy przedstawić uzasadnienie faktyczne i prawne zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki oraz inne dokumenty, jeżeli ich sporządzenie wymagane było przepisami ustawy PZP.
6. W przypadku, gdy złożona dokumentacja, o której mowa w ust. 3 i 5 zawiera braki, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. [1]
7. Jeżeli istnieje konieczność uzyskania wyjaśnień, Agencja wzywa Beneficjenta do udzielenia wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. [1]
8. Jeżeli Beneficjent, nie złożył wymaganych dokumentów w terminie, o którym mowa w ust. 6, lub nie złożył wyjaśnień w terminie określonym w ust. 7, Agencja dokonuje oceny w oparciu o posiadane dokumenty. [1]
9. O wyniku dokonanej oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Beneficjent jest informowany za pomocą PUE w terminie 65 dni roboczych od dnia złożenia dokumentacji, o której mowa w ust. 3 lub 5. [1]

§ 7
Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku nr 4 do regulaminu, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy, po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia …….. do dnia ……. 20.. r., z zastrzeżeniem terminów określonych w § 3 ust. 4.
2. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku nr 4 do regulaminu składa się za pomocą PUE. Brzmienie § 4 ust. 8 i 9 regulaminu dotyczące uwierzytelniania w PUE stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r. ~~o ile nie upłynęły maksymalne terminy zakończenia realizacji operacji, określone w § 3 ust. 4.~~ Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z ~~drugiego~~ ostatniego wezwania Agencji, lub złożenie po upływie 30 czerwca 2029 r. skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem § 13 ust. 5 i 6, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do złożenia wniosku o płatność i Beneficjent ten wniosek złożył.
   Postanowienia § 8 ust. 12-14 w przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność stosuje się odpowiednio.
4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji przed terminem określonym w ust. 1.

§ 8
Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy, wytycznych, regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań formalnych, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE, do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia braków, o ~~którym~~ których mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, wniosek o płatność podlega rozpatrzeniu przez Agencję w zakresie w jakim został wypełniony, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest poprawienie wniosku lub wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.
5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku o płatność lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez Beneficjenta, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku o płatność lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania Beneficjent może dokonać korekt we wniosku o płatność tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem nie będą uwzględnione przy dalszym rozpatrywaniu wniosku o płatność.
8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
10. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, Agencja zawiadamia o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż dwa miesiące. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.
11. Termin maksymalny, o którym mowa w § 3 ust. 4, uważa się za zachowany, jeżeli ~~wszystkie braki, poprawki i wyjaśnienia w tym wniosku zostaną usunięte~~ w terminie wynikającym z wezwania Agencji wszystkie braki zostaną usunięte, a poprawki i wyjaśnienia złożone.~~, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.~~
12. W przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność lub wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent spełnił następujące warunki:
    1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
    2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
    3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 12 pkt. 1.

14. W przypadku gdy Beneficjent wniesie prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 12 pkt. 1 lub § 7 ust. 3, po otrzymaniu od Agencji wypowiedzenia umowy ~~z powodu niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność~~ i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 12, Agencja wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje Beneficjenta o wycofaniu wysłanego wypowiedzenia umowy oraz o dalszym procedowaniu wniosku o płatność.
15. W przypadku uzasadnionych zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.[1]
16. Wniosek o płatność może zostać w dowolnym momencie wycofany przez Beneficjenta. Agencja informuje Beneficjenta za pomocą PUE o skutecznym wycofaniu wniosku o płatność.
17. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 16, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku gdy:
    1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
    2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
18. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta za pomocą PUE.
19. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o płatność, a w przypadku zaliczki na rachunek bankowy, o którym mowa w § 4 ust. 6.
20. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego.

§ 9
Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli Beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie, w szczególności:
    1) zrealizował operację zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi, regulaminem i umową;
    2) złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie określonym w § 7 ust. 1;
    3) udokumentował zrealizowanie operacji, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, które opłacił, w formie rozliczenia bezgotówkowego;[1]
    4) zrealizował operację finansowaną w formie kosztów jednostkowych z uwzględnieniem pojemności użytkowej zbiornika lub powierzchni użytkowej płyty, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy, w tym opłacił koszty ogólne operacji, zgodnie z warunkami wskazanymi w ust. 1 pkt 3;[1]
    5) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
    6) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 16 ust. 1.
2. Rozliczenie zaliczki wypłaconej Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi wraz z wnioskiem o płatność.[1,3]
3. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty.
4. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty:
    a) są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne,[1]

b) w przypadku kosztów jednostkowych jest to wartość ustalona według kosztów jednostkowych z uwzględnieniem pojemności użytkowej zbiornika lub powierzchni użytkowej płyty, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 umowy,[1]

jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.

Do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty bierze się pod uwagę także zakres prac wykonywanych przez Beneficjenta przy użyciu przedmiotu operacji stanowiącego współwłasność grupy rolników, uwzględniający zasoby i potrzeby gospodarstw tych osób, co określone zostało w załączniku nr 4 do umowy, z zastrzeżeniem limitu pomocy na jednego Beneficjenta i na jedno gospodarstwo.[1,2]

6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia całkowitej kwoty pomocy określonej w umowie.[1]
7. W przypadku:
   1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie:
      a) danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, [1]
      b) wykonania danego zakresu rzeczowego przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o kwotę pomocy przypadającą na wartość zrealizowanego zakresu rzeczowego obliczoną według kosztów jednostkowych dla danej pozycji zakresu rzeczowego;[1]
   2) stwierdzenia finansowania z udziałem innych środków publicznych:
      a) kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków, [1]
      b) kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o kwotę pomocy przypadającą na wartość zrealizowanego zakresu rzeczowego obliczoną według kosztów jednostkowych, która została sfinansowana z udziałem innych środków publicznych;[1]
   3) stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty albo niespełnienia warunku lub niezrealizowania działania, z tytułu którego przyznano punkty:
      a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – następuje odmowa wypłaty pomocy,
      b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
   4) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w KsiędzeKsięgi wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
   5) nieuwzględnienia w oddzielnym systemie rachunkowości zdarzenia powodującego poniesienie kosztów, zgodnie z zasadami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 4 albo gdy do jego identyfikacji nie wykorzystano odpowiedniego kodu rachunkowego:
      a) koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%,

b) w przypadku inwestycji finansowanych w formie kosztów jednostkowych – kwotę pomocy przysługującej do wypłaty pomniejsza się o 10%;

6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy;

7) niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność w terminie wskazanym w umowie:

a) kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 oraz § 8 ust. 11,[1]

b) kwotę pomocy do wypłaty w przypadku kosztów jednostkowych pomniejsza się o wartość niezrealizowanych w terminie pozycji zakresu rzeczowego obliczonych według tych kosztów, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 oraz § 8 ust. 11;[1]

8) niedotrzymania terminu, o którym mowa w § 6 ust. 1, kwotę pomocy dla danego postępowania pomniejsza się o 0,1% za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 2% kwoty pomocy wynikającej z danego postępowania, z zastrzeżeniem pkt 9;[1]

9) niezłożenia dokumentacji z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego najpóźniej na wezwanie do usunięcia braków we wniosku o płatność o którym mowa w § 8 ust. 2, koszty tego postępowania uznaje się za koszty niekwalifikowalne;[1]

10) stwierdzenia, że Beneficjent naruszył przepisy ustawy PZP kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP;[1]

11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy, zgodnie z art. 62 rozporządzeniem nr 2021/2116;

12) braku udokumentowania ukończenia szkolenia, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 10 - następuje odmowa wypłaty pomocy,[1]

13) braku spełnienia warunków dotyczących wielkości prowadzonej produkcji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 3 lit. h oraz pkt 11 - następuje odmowa wypłaty pomocy.

14) braku spełnienia warunku w zakresie zmiany systemu utrzymania zwierząt, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 12 - następuje odmowa wypłaty pomocy.[1]

15) braku spełnienia warunków związanych z realizacją umowy grupy rolników, z uwzględnieniem §5 ust. 1 pkt 13 i 14, w zakresie mającym wpływ na prawidłową realizację umowy - następuje odmowa wypłaty pomocy.[1,2]

16) braku spełnienia warunku w zakresie ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 15 kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 5% tej kwoty.[1,2]

8. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, poniesione koszty ogólne będą uwzględnione w wysokości nie wyższej niż określona w umowie dla pozycji określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, z zastrzeżeniem, iż nie mogą przekraczać 10% sumy pozostałych kosztów kwalifikowalnych i sumy iloczynów kosztów jednostkowych.

§ 10
Oświadczenie Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:

1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do:
   - operacji, o której mowa w § 3 ust. 13 pkt 1 regulaminu[1],
   - kosztów kwalifikowalnych operacji[1];

2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: …… wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;

3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;
6) nie jest objęty środkami sankcyjnymi ani nie jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną, w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 11
Wypowiedzenie umowy

1. Agencja wypowiada umowę za pomocą PUE w przypadku:
   1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność;
   2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji określonych w § 3 ust. 1 i 2;
   3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 i 4 i § 8 ust. 14;
   4) odstąpienia przez Beneficjenta:
      a) od realizacji operacji lub
      b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy
      - z zastrzeżeniem § 12 ust. 1–3;
   5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 9 ust. 4, ust. 7 pkt 3 lit. a, pkt 6 i pkt 11-15;
   6) stwierdzenia do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b i c lub § 9 ust. 1;
   7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
   8) objęcia Beneficjenta zakazem dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
   9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym, w takim przypadku, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy;
   10) zaistnienia przesłanek do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
   11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki;~~.~~
   12) niezłożenia zabezpieczenia należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie w terminie określonym w § 14 ust. 11 lub w § 16 ust. 1 pkt 2.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 12
Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z PS WPR, ustawą, regulaminem, wytycznymi podstawowymi i szczegółowymi, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 11;
2) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie, w tym:
   a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie:
      – danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych – zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,[1]
      – wykonania danego zakresu rzeczowego przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy – zwrotowi podlega wartość wypłaconej kwoty pomocy ustalonej w oparciu o koszty jednostkowe dla danej pozycji zakresu rzeczowego,[1]
   b) finansowania z udziałem innych środków publicznych:
      – zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,[1]
      – zwrotowi podlega wartość wypłaconej kwoty pomocy ustalonej w oparciu o koszty jednostkowe dla danej pozycji zakresu rzeczowego finansowanego z udziałem innych środków publicznych,[1]
   c) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono zobowiązania, z tym że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
   d) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
   e) nieudostępnienia uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji i monitorowania – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
   f) niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
   g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,
   h) naruszenia przepisów ustawy PZP – zwrotowi podlega kwota pomocy przypadająca na koszty poniesione z naruszeniem tych przepisów. Wysokość pomniejszenia ustala się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP,[1]
   i) w przypadku niespełnienia zobowiązań określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h w okresie:
      – do roku od dnia wypłaty pomocy – zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy,
      – powyżej roku i do 3 lat od dnia wypłaty pomocy – zwrotowi podlega 75% wypłaconej kwoty pomocy,
      – w okresie powyżej 3 lat i do 5 lat od dnia wypłaty pomocy – zwrotowi podlega 50% wypłaconej kwoty pomocy,
   j) niekontynuowania operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, albo nieutrzymania warunków lub niezrealizowania działań, z tytułu których przyznano punkty:
      – jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
      – jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby

się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;

k) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki - zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy;

l) braku spełnienia warunków związanych z realizacją umowy grupy rolników, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w §5 ust. 1 pkt 13 i 14, w zakresie mającym wpływ na prawidłową realizację umowy – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,[1,2]

m) braku spełnienia warunku w zakresie ewidencjonowania wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 15 – zwrotowi podlega 5% wypłaconej kwoty pomocy za każdy rok nieprowadzenia tej ewidencji.[1,2]

3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy;

2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
   1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 9 ust. 1 lub
   2) jeżeli spełnione zostały przesłanki, o których mowa w § 15 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta, wyznaczonym w decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.
5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a po upływie tego terminu, do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na zasadach określonych w ust. 4 i 5.[1,3]
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.[1,3]
8. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.

§ 13
Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, za pomocą PUE, przy czym zmiana ta nie może powodować:
   1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;
   2) zmiany celu operacji oraz wskaźników jego realizacji, określonych w § 3 ust. 1 i 2;
   3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
   4) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskałaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy, z zastrzeżeniem pkt 5;

5) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji naruszających zobowiązania, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h, z zastrzeżeniem możliwości wprowadzenia uzasadnionych zmian dotyczących zwiększenia skali produkcji zwierzęcej, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 11;
6) możliwości przyznania zaliczki, jeżeli Beneficjent nie wnioskował o nią we wniosku o przyznanie pomocy;

2. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:
1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 9 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1;
2) zmian powstałych przy realizacji operacji o charakterze budowlanym, wynikających z praktycznych rozwiązań realizacji inwestycji, nienaruszających przepisów ustawy Prawo budowlane i wydanych na ich podstawie decyzji właściwych organów oraz niewpływających na cel i przeznaczenie operacji;[1]
3) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 7 ust. 1.

3. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:
1) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, uzasadnionych analizą potrzeb Beneficjenta - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
2) zmiany dotyczącej opóźnienia terminu złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminu maksymalnego o którym mowa w § 3 ust. 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej przed terminem, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
3) zmiany dotyczącej wykazu działek ewidencyjnych wchodzących w skład gospodarstwa, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, Agencja rozpatrzy złożony wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.[1]

4. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.
5. W przypadku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy po upływie terminu określonego w ust. 4 oraz po upływie terminu 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy, o którym mowa w § 3 ust. 4, Agencja wyznacza nowy termin na złożenie wniosku o płatność. Nowy termin na złożenie wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia zawarcia aneksu, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
6. Złożenie wniosku o zmianę umowy wstrzymuje możliwość złożenia wniosku o płatność do czasu zakończenia rozpatrywania wniosku o zmianę umowy.
7. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent nie może wnioskować o zmianę umowy.
8. Zmiana umowy wymaga zachowania reguł, o których mowa w § 6 regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 14
Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części. W przypadku grupy rolników pomoc może być przyznana następcy prawnemu, albo nabywcy gospodarstwa albo jego części, jednego z członków grupy, jeżeli zgodę na to wyrażą pozostali członkowie.[1,2] Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części zostały określone w § 8 regulaminu.

2. W przypadku zaistnienia, w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
   1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub połączenie lub podział, lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania dotychczasowego Beneficjenta;
   2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia w całości lub w części dóbr stanowiących przedmiot operacji, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celu i zakresu operacji;
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.
5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, z zastrzeżeniem §3 ust. 9, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
   1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji), albo przekształcenie lub połączenie lub podział gospodarstwa Beneficjenta;
   2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy zawartej z Beneficjentem;
   3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
   4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6

   - na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.
6. Agencja wyraża zgodę na:
   1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego albo jego części albo jego połączenie lub podział, lub przekształcenie, o których mowa w ust. 2 pkt 1 jeżeli:
      a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,
      b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
      c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy;
   2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
      a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr w całości lub części nie naruszy celu i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach umowy;
      b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,

c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencję terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostanie naruszony cel i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych,

3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:

a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, ~~spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz~~ zobowiąże się do przejęcia obowiązków dotychczasowego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą oraz spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu,

b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,

c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy.

7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa albo jego części w celu kontynuacji operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.
8. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie Beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki o których mowa w ust. 2-7 nie mają zastosowania.[1]
9. W przypadku określonym w ust. 8 Beneficjent jest zobowiązany do poinformowania Agencji za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez Beneficjenta informacji w tym zakresie Agencja ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8 i informuje Beneficjenta o wyniku tej oceny.[1]
10. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności. [1]
11. Po wyrażeniu zgody o której mowa w ust. 6 następca prawny albo nabywca w terminie 7 dni od odebrania informacji o wyrażaniu zgody składa w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez siebie weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, jako zabezpieczenie należytego wykonania przejętych zobowiązań.
12. W przypadku niezłożenia zabezpieczenia w terminie wskazanym w ust. 11, ARiMR wzywa następcę prawnego albo nabywcę do złożenia weksla wraz z deklaracją wekslową w kolejnym wyznaczonym terminie, tj. w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania.
13. Następca prawny lub nabywca może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową zgodnie z zasadami określonymi w § 16 ust. 2 - 4.
14. Jeżeli zobowiązania Beneficjenta, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nie zostaną przejęte przez nabywcę albo następcę prawnego lub nabywca albo następca prawny nie spełnia warunków przyznania pomocy lub nabywca albo następca prawny nie złożył weksla, o którym mowa w ust. 11, to ARiMR wzywa odpowiednio dotychczasowego Beneficjenta albo następcę prawnego do zwrotu wypłaconej pomocy, z zastrzeżeniem § 15.
15. Korespondencja pomiędzy Agencją a następcą prawnym albo nabywcą jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 15

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot wypłaconej pomocy nie jest wymagany gdy:

1) niezgodność jest wynikiem błędu Agencji lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta, lub
2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w umowie, lub
3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy, lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
   1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
   2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
   3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotykających cały inwentarz żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części tego inwentarza lub upraw;
   4) wywłaszczenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznania pomocy;
   5) śmierci Beneficjenta;
   6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.
3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrznością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.
4. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
5. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, należy złożyć za pośrednictwem PUE w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia. W przypadku śmierci Beneficjenta informacja jest przekazywana do oddziału regionalnego, przepisy w zakresie korespondencji nie mają zastosowania.

§ 16
Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, podpisany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez Beneficjenta, nie później niż:
   1) przed wypłatą zaliczki - w przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę i stanowi ono jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie lub[1,3]
   2) do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, zgodnie z § 8 ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania - w przypadku gdy Beneficjentowi nie przyznano zaliczki.

   W przypadku grupy rolników zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie ustanawiane jest w odniesieniu do każdego z członków grupy.[1,2]

2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.

3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
   1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
   2) odmowy wypłaty całości pomocy;
   3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 12.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregokolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisyjnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisyjnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 17
Postanowienia w zakresie korespondencji

Korespondencja pomiędzy Beneficjentem a Agencją jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 18
Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem umowy Strony będą starały się rozstrzygać polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.
2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta:
   1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy lub
   2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej korekcie kwoty pomocy do wypłaty, lub
   3) informacji z oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.[1]
3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 19
Akty prawne i wytyczne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie:
1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795);
2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2026 r. poz. 610);
3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942);
4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.);
5) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm.);
6) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.);
8) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781, z późn. zm.);
9) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 514);

10) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
11) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
12) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
13) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12 z późn. zm.);
14) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131, z późn. zm.).
15) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczącego wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz.Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 197, z późn. zm.);
16) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23, z późn. zm.);
17) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 07.09.2022, str. 8, z późn. zm.);
18) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 12 września 2024 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2024 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 815) oraz zapisy podrozdziału VI.9. Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 15 października 2025 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115) dotyczące przywrócenia terminu oraz zapisy podrozdziału VI.11 ust. 2 Wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 22 lipca 2026 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w

ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M.P. poz. 747) dotyczące wyznaczania nowego terminu załatwienia sprawy;

19) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu" z dnia 6 maja 2026 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 maja 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I 10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu (M. P. poz. 501);
20) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 19 października 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1124);
21) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 13 lipca 2026 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 721);
22) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 13 listopada 2025 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 1217);
23) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia ~~9 marca~~11 września 2026 r. o których mowa w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia ~~12 marca~~18 września 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 932~~294~~).

§ 20
Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

1. Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
2. Załącznik nr 2 – Wykaz działek, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością;[1]
3. Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych;
4. Załącznik nr 4 – Umowa grupy rolników.[1,2]

§ 21
Postanowienia końcowe

Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

ZESTAWIENIE RZECZOWO-FINANSOWE OPERACJI

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Kryterium punktowane [kryterium przypisane ze słownika]	Nazwa parametru	Dane parametru	Mierniki rzeczowe		Koszt (PLN)
					Jednostka miary	Ilość (liczba)	
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	**Koszty kwalifikowalne operacji (koszty inwestycyjne - Ki)**						
A	**Nazwa inwestycji [wskazana we WoPP - lista]**						
1.	*Koszt [wyszczególnienie zakresu rzeczowego]*						
…	*Dodaj koszt*						
…							
B	**Nazwa inwestycji [wskazana we WoPP-lista]**						
1.	*Koszt [wyszczególnienie zakresu rzeczowego]*						
..	*Dodaj koszt*						
...							
Suma I:							
II	**Koszty wg kosztów jednostkowych (Kj)**						
A	**Nazwa inwestycji [wskazana we WoPP-lista]**						
1	*Koszt [wyszczególnienie zakresu rzeczowego]*						
..	*Rodzaj kosztu*						
..							
Suma II:							
Suma zadań inwestycyjnych (Ki+Kj)							
III	**Koszty ogólne (Ko)**						
1	*Rodzaj kosztu*						
…							
Suma III:							
IV	**Suma kosztów operacji (Ki + Kj + Ko)**						

WYKAZ DZIAŁEK, NA KTÓRYCH REALIZOWANA BĘDZIE OPERACJA TRWALE ZWIĄZANA Z NIERUCHOMOŚCIĄ

Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków			
	Województwo	Powiat	Gmina	Nazwa obrębu ewidencyjnego	Nr obrębu ewidencyjnego	Nr arkusza mapy	Nr działki ewidencyjnej
1	2	3	4	5	6	7	8

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z treścią art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO", Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (dalej: Administrator) jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa;
2. z Administratorem może się Pani/Pan kontaktować poprzez adres e-mail: info@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa;
3. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym może Pani/Pan się kontaktować w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych, poprzez adres e-mail: iod@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Administratora, wskazany w pkt 2;
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z realizacją zadań wynikających z art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942) tj. realizacją operacji na którą została zawarta umowa o przyznaniu pomocy, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu, tj. w celu przyznania pomocy finansowej;
5. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
   1) organy kontrolne,
   2) podmioty uprawnione do przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
   3) podmioty przetwarzające w imieniu Administratora na mocy zawartej umowy, m. in. dostawcy IT;
6. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji zadań, o których mowa w pkt 4, okres zobowiązań oraz okres 5 lat, liczony od dnia następującego po dniu upływu okresu zobowiązań w związku z przyznaniem pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu. Okres przechowywania będzie każdorazowo przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez Administratora. Ponadto, okres przechowywania danych będzie przedłużony o okres potrzebny do przeprowadzenia archiwizacji;
7. przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania, w przypadkach określonych w RODO;
8. w przypadku uznania, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy RODO, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stanisława Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa;
9. podanie danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO wynika z obowiązku zawartego w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a konsekwencją niepodania tych danych osobowych będzie brak możliwości zawarcia umowy/ nieprzyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu.

Kryteria wyboru operacji

A. Wnioski o przyznanie pomocy podlegają ocenie według następujących kryteriów wyboru operacji:

Kryterium I. Skala i rodzaj produkcji:

1. Jeżeli operacja jest realizowana w gospodarstwie, w którym:
   1) jest prowadzony chów lub jest prowadzona hodowla zwierząt gospodarskich i liczba zwierząt utrzymywanych w tym gospodarstwie, w przeliczeniu na DJP wynosi:
   a) powyżej 5 DJP i nie więcej niż 60 DJP – przyznaje się 2 punkty,
   b) powyżej 60 DJP i nie więcej niż 210 DJP – przyznaje się 4 punkty,
   c) powyżej 210 DJP – przyznaje się 3 punkty;
   2) powierzchnia upraw ogrodniczych (o których mowa w części C. Wykaz upraw ogrodniczych), wynosi:
   a) powyżej 0,2 ha i nie więcej niż 5 ha – przyznaje się 2 punkty,
   b) powyżej 5 ha i nie więcej niż 15 ha – przyznaje się 4 punkty,
   c) powyżej 15 ha – przyznaje się 6 punktów.
2. Punkty, o których mowa w ust. 1:
   1) **w pkt 1** są przyznawane, jeżeli zakres operacji uwzględnia przynajmniej jedną inwestycję o których mowa w poz. 1-28 i 52-56 Załącznika nr 7 do Regulaminu, która jest bezpośrednio związana z prowadzeniem chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich utrzymywanych w tym gospodarstwie;
   2) **w pkt 2** są przyznawane, jeżeli zakres operacji uwzględnia przynajmniej jedną inwestycję o których mowa w poz. 38-51, 58-73, 85-86 i 105-106 Załącznika nr 7 do Regulaminu, która jest bezpośrednio związana z prowadzeniem produkcji ogrodniczej w tym gospodarstwie.
3. Do ustalenia liczby zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie w przeliczeniu na DJP stosuje się zasady wskazane w § 3 ust. 10 pkt. 1 i ust. 11 pkt. 1 Regulaminu.
4. W celu ustalenia skali i rodzaju produkcji ogrodniczej prowadzonej w gospodarstwie stosuje się zasady wskazane w § 3 ust. 10 pkt. 2 i ust. 11 pkt. 2 Regulaminu.
5. **W przypadku operacji realizowanej przez grupę rolników punkty przyznaje się w wysokości średniej arytmetycznej z liczby punktów przysługujących indywidualnie tym osobom, z dokładnością do dwóch miejsc do przecinku,** przy czym punkty są przyznawane jeśli każdy z członków grupy rolników ma powierzchnię upraw ogrodniczych większą niż 0,2 ha lub liczbę zwierząt w przeliczeniu na DJP większą niż 5. Gdy są niższe nie należy zaznaczać, że operacja ma związek z produkcją ogrodniczą lub odpowiednio, z produkcją zwierzęcą.

Kryterium II. Zastosowanie rozwiązań cyfrowych - jeżeli operacja obejmuje inwestycję, która dotyczy rozwiązań cyfrowych do wspomagania planowania nawożenia, precyzyjnej ochrony roślin, innych prac polowych lub zarządzania zasobami gospodarstwa – przyznaje się 2 punkty.

1. Punkty są przyznawane, jeżeli operacja obejmuje co najmniej jedną inwestycję wymienioną w poz. 1, 26–37, 39–42, 44–45, 55–56 lub 63 Załącznika nr 7 do Regulaminu.
2. W przypadku rozwiązań cyfrowych wymienionych w poz. 29–37 Załącznika nr 7 do Regulaminu, punkty są przyznawane, gdy te rozwiązania są elementem kompleksowej operacji i są niezbędne do prawidłowej obsługi zakupionych w ramach operacji maszyn lub urządzeń.

Kryterium III. Operacja realizowana przez grupę rolników – jeżeli operacja jest realizowana przez grupę rolników – przyznaje się 6 punktów.

Kryterium IV. Poprawa efektywności wykorzystania nawozów – jeżeli operacja obejmuje inwestycję, która przyczyni się do poprawy efektywności wykorzystania nawozów mineralnych, organicznych, naturalnych lub produktów pofermentacyjnych – przyznaje się 4 punkty.

Punkty są przyznawane, jeżeli operacja obejmuje co najmniej jedną inwestycję wymienioną w poz. 38–57 Załącznika nr 7 do Regulaminu.

Kryterium V. Zmniejszenie zużycia lub poprawa efektywności wykorzystania środków ochrony roślin – jeżeli operacja obejmuje inwestycję dotyczącą zakupu maszyn lub urządzeń do:
1) niechemicznej ochrony roślin – przyznaje się 6 punktów,
2) chemicznej ochrony roślin – przyznaje się 4 punkty.

1. Punkty są przyznawane, jeżeli operacja obejmuje realizację co najmniej jednej inwestycji wymienionej w Załączniku nr 7 do Regulaminu:
   1) w przypadku pkt 1 – poz. 68–73,
   2) w przypadku pkt 2 – poz. 58–67.
2. W przypadku gdy operacja dotyczy zarówno inwestycji, o której mowa w pkt 1 oraz w pkt 2, punkty przyznaje się, biorąc pod uwagę tylko tę inwestycję wchodzącą w skład tej operacji, która otrzymała największą liczbę punktów.

Kryterium VI. Poprawa gospodarowania wodą – jeżeli operacja obejmuje inwestycję mającą na celu poprawę efektywności retencjonowania lub wykorzystania wody – przyznaje się 4 punkty.

Punkty są przyznawane, jeżeli operacja obejmuje co najmniej jedną inwestycję wymienioną w poz. 74–78 Załącznika nr 7 do Regulaminu, przy czym w przypadku poz. 74 i 75 ustala się minimalną pojemność takich zbiorników na 2 m^3.

Kryterium VII. Poprawa sekwestracji węgla lub bioróżnorodności gleby – jeżeli operacja obejmuje inwestycję mającą na celu zwiększenie sekwestracji węgla lub bioróżnorodności gleby poprzez właściwe użytkowanie gruntami – przyznaje się 6 punktów.

Punkty są przyznawane, jeżeli operacja obejmuje co najmniej jedną inwestycję wymienioną w poz. 79–85 lub 87–104 Załącznika nr 7 do Regulaminu.

Kryterium VIII. Położenie gospodarstwa na obszarze Natura 2000 – jeżeli operacja jest realizowana w gospodarstwie, w skład którego wchodzą UR położone na obszarze Natura 2000 – przyznaje się 1 punkt.

1. Punkty są przyznawane, jeżeli co najmniej jedna działka ewidencyjna jest położona na obszarze Natura 2000.
2. Spełnienie kryterium dotyczącego realizacji operacji w gospodarstwie, w skład którego wchodzą UR położone na obszarze Natura 2000, ustala się z wykorzystaniem informacji zawartych w prowadzonym przez ARiMR systemie identyfikacji działek rolnych.
3. W przypadku operacji realizowanej przez **grupę rolników**, każdy z rolników należący do tej grupy, powinien spełniać ww. kryterium – tylko w takim przypadku będzie mógł zostać przyznany punkt za to kryterium.

B. Kryteria rozstrzygające:

1. W przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów, o pierwszeństwie przysługiwania pomocy decyduje kwota wnioskowanej pomocy, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja z niższą wnioskowaną kwotą pomocy.

2. W przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów i mają taką samą wnioskowaną kwotę pomocy, o pierwszeństwie przysługiwania pomocy decyduje powierzchnia UR w gospodarstwie, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja realizowana w gospodarstwie o większej powierzchni UR.
3. W przypadku **grupy rolników** powierzchnię UR ustala się na podstawie średniej arytmetycznej UR z gospodarstw będących w posiadaniu tych osób.

C. Wykaz upraw ogrodniczych:

Lp.	Gatunek rośliny uprawowej
1.	agrest (porzeczka agrest)
2.	aktinidia ostrolistna (minikiwi)
3.	arcydzięgiel litwor
4.	aronia czarnoowocowa
5.	arbuz (kawon)
6.	babka lancetowata
7.	babka płesznik
8.	bazylia pospolita
9.	bez czarny
10.	borówka brusznica
11.	borówka niska
12.	borówka wysoka i średnia
13.	bób
14.	brokuł włoski
15.	brukiew jadalna
16.	brzoskwinia i nektaryna
17.	burak ćwikłowy
18.	burak liściowy (*boćwina*)
19.	bylica estragon
20.	cebula
21.	chrzan pospolity
22.	cukinia
23.	cykoria endywia
24.	cykoria warzywna (*liściowa, sałatowa*)
25.	czarnuszka siewna
26.	cząber ogrodowy
27.	czereśnia
28.	czosnek
29.	czosnek niedźwiedzi
30.	drapacz lekarski
31.	dereń jadalny
32.	dynia (z wył. pastewnej i oleistej)
33.	dziurawiec zwyczajny
34.	fasola wielokwiatowa
35.	fasola zwykła
36.	groch cukrowy

37.	groch łuskowy
38.	grusza
39.	hyzop lekarski
40.	jabłoń
41.	jagoda kamczacka (suchodrzew jadalny)
42.	jarmuż
43.	jeżówka purpurowa
44.	jeżyna
45.	kalafior
46.	kalarepa
47.	kapusta brukselska
48.	kapusta chińska
49.	kapusta głowiasta biała
50.	kapusta głowiasta czerwona
51.	kapusta pekińska
52.	kapusta włoska
53.	karczoch
54.	kminek zwyczajny
55.	kolendra siewna
56.	koper ogrodowy
57.	koper włoski (*fenkuł*)
58.	kozieradka pospolita
59.	kozłek lekarski
60.	krwawnik pospolity
61.	kukurydza cukrowa
62.	lawenda wąskolistna
63.	lebiodka pospolita
64.	lubczyk ogrodowy
65.	majeranek ogrodowy
66.	malwa czarna
67.	malina
68.	marchew jadalna
69.	melisa lekarska
70.	mięta
71.	mniszek lekarski
72.	morela
73.	nagietek lekarski
74.	nostrzyk żółty (lekarski)
75.	oberżyna (bakłażan)
76.	ogórecznik lekarski
77.	ogórek
78.	papryka
79.	pasternak
80.	patison
81.	pietruszka korzeniowa
82.	pietruszka naciowa

83.	pigwa pospolita
84.	pigwowiec japoński
85.	pomidor
86.	por
87.	porzeczka
88.	poziomka
89.	prawoślaz lekarski
90.	rabarbar ogrodowy
91.	rokietta siewna (rukola)
92.	rokitnik zwyczajny
93.	roszponka (roszpunka)
94.	róża dzika
95.	róża jabłkowata
96.	róża pomarszczona
97.	różeniec górski
98.	rumian rzymski (szlachetny)
99.	rumianek pospolity
100.	ruta zwyczajna
101.	rutwica lekarska
102.	rzepa jadalna
103.	rzodkiew
104.	rzodkiewka
105.	rzewień dłoniasty
106.	sałata
107.	seler korzeniowy
108.	seler naciowy
109.	serdecznik pospolity
110.	soczewica jadalna (w tym z rośliną podporową)
111.	szałwia lekarska
112.	szanta zwyczajna
113.	skorzonera
114.	szczaw
115.	szczypiorek
116.	szparag
117.	szpinak
118.	ślaz dziki
119.	śliwa
120.	śliwa japońska
121.	świdośliwa
122.	truskawka
123.	tymianek właściwy
124.	wiesiołek dwuletni
125.	wiesiołek dziwny
126.	winorośl
127.	wiśnia pospolita
128.	ziemniak

129.	żeń-szeń prawdziwy
130.	żurawina wielkoowocowa

Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy

1. Wnioskodawca wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy składa dokumenty (załączniki) niezbędne do jej przyznania:
   1) informacja o numerze rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wnioskodawcy - w przypadku ubiegania się o zaliczkę;
   2) informacja o gospodarstwie;
   3) umowa grupy rolników – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest grupa rolników wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy;
   4) opis inwestycji wymienionych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji – jeżeli dotyczy;
   5) opis inwestycji towarzyszącej – o ile dotyczy;
   6) dokument albo dokumenty potwierdzające posiadanie samoistne lub użytkowanie wieczyste nieruchomości, na której będzie realizowana operacja - przy czym w przypadku nieruchomości, dla której księga wieczysta jest prowadzona w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 25[1] ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2026 r. poz. 1066), jest wystarczające podanie numeru księgi wieczystej we wniosku o przyznanie pomocy w części *Lokalizacja inwestycji - Dane działki dla inwestycji…;*
   7) oświadczenie współwłaściciela nieruchomości o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej współwłasność wnioskodawcy;
   8) oświadczenie:
      - właściciela nieruchomości o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego, a zapisy w księdze wieczystej lub w umowie użytkowania wieczystego zawierają ograniczenia co do dysponowania tą nieruchomością,
      - współużytkownika wieczystego o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego i gdy występują inni współużytkownicy wieczyści;
   9) oświadczenie małżonka Wnioskodawcy oraz współwłaściciela gospodarstwa o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy o przyznaniu pomocy – o ile dotyczy;
   10) dokumenty potwierdzające rozeznanie rynku w celu oszacowania wartości zamówienia – w przypadku inwestycji zakupowych do weryfikacji racjonalności planowanych kosztów (cena rynkowa);
   11) dokumenty potwierdzające ukończenie szkolenia przeprowadzonego przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego z zakresu „Zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba, powietrze, klimat” w kontekście wdrażania interwencji I.10.4 PS WPR na lata 2023-2027;
   12) oświadczenie o zobowiązaniu się do odbycia szkolenia przeprowadzonego przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego z zakresu „Zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba, powietrze, klimat” w kontekście wdrażania interwencji I.10.4 PS WPR na lata 2023-2027;
   13) oświadczenie o spełnieniu wymagań określonych w programie działań dotyczące warunków przechowywania nawozów naturalnych – w przypadku realizacji inwestycji dotyczącej przechowywania nawozów naturalnych;
   14) oświadczenie wnioskodawcy o dotychczasowym sposobie przechowywania kiszonek w celu potwierdzenie spełnienia w gospodarstwie wymagań dotyczących warunków przechowywania kiszonek – jeżeli dotyczy;

15) kosztorys inwestorski – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję polegającą na wykonaniu robót budowlanych, z wyłączeniem inwestycji dla których zostały ustalone koszty jednostkowe;
16) zgłoszenie budowy lub wykonywania innych robót budowlanych, o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, bez sprzeciwu organu administracji architektoniczno-budowlanej na to zgłoszenie – o ile dotyczy;
17) ostateczne pozwolenia (np. ostateczne pozwolenie na budowę), zezwolenia lub inne decyzje, w tym decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków realizacji inwestycji objętych operacją określonych w odrębnych przepisach – o ile dotyczy;
18) projekt budowlany – o ile dotyczy;
19) plan rozmieszczenia na terenie gospodarstwa rolnego budynków i budowli oraz rzuty budynków służących do produkcji rolnej, zawierający dodatkowo wymogi szczegółowe określone w instrukcji wypełniania WoPP uzależnione od planowanej operacji;
20) umowa spółki cywilnej - w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej;
21) uchwała wspólników spółki cywilnej upoważniająca wspólnika tej spółki do złożenia w imieniu wspólników wniosku i wykonywania innych czynności w toku ubiegania się o przyznanie pomocy – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej i wspólnik składa wniosek w imieniu wspólników;
22) upoważnienie dla osoby reprezentującej do złożenia w imieniu Wnioskodawcy wniosku i wykonywania innych czynności w toku ubiegania się o przyznanie pomocy, sporządzone przez inne osoby uprawnione do reprezentacji tego podmiotu – w przypadku ubiegania się o pomoc przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli reprezentacja jest wieloosobowa;
23) informacja o stanie przestrzegania wymagań ochrony środowiska wystawiona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w przypadku, gdy odrębne przepisy prawa określają, jakie warunki powinny być spełniane przy realizacji inwestycji objętej operacją;
24) zaświadczenie o spełnianiu minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie/spełnianiu minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt w odniesieniu do operacji;
25) dokumentacja dotycząca ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia ewidencji zgodnie z przepisami o podatku dochodowym od osób fizycznych lub przepisami o rachunkowości;
26) dokumentacja dotycząca wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - w przypadku podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy obowiązanych do prowadzenia wykazu zgodnie z przepisami o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;
27) inne załączniki.

2. Załączniki wymienione w ust. 1 w pkt 2-5, 7-9 oraz 12-14 muszą być sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Wykaz załączników do wniosku o płatność

1. Beneficjent wraz z wnioskiem o płatność składa dokumenty (załączniki) potwierdzające realizację operacji:

1) faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej – jeżeli dotyczy;
2) dokumenty potwierdzające płatność (dowody zapłaty) – jeżeli dotyczy;
3) ostateczna decyzja o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego - jeżeli taki obowiązek wynika z przepisów prawa budowlanego;
4) zawiadomienie właściwego organu o zakończeniu robót budowlanych złożone co najmniej 14 dni przed zamierzonym terminem przystąpienia do użytkowania, jeżeli obowiązek taki wynika z przepisów prawa budowlanego wraz z:
   - oświadczeniem Beneficjenta, że w ciągu 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia właściwemu organowi o zakończeniu robót budowlanych nie wniósł on sprzeciwu, albo
   - zaświadczeniem wydanym przez właściwy organ, że nie wnosi sprzeciwu w przypadku, gdy zawiadomienie o zakończeniu robót budowlanych będzie przedkładane przed upływem 14 dni.
5) protokoły odbioru robót lub protokoły montażu lub rozruchu maszyn i urządzeń (jeżeli dotyczy) albo oświadczenie Beneficjenta o poprawnym wykonaniu robót budowlanych lub montażu lub rozruchu z udziałem środków własnych – jeżeli dotyczy;
6) dokumentacja dotycząca ewidencji lub wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku Beneficjenta zobowiązanego do prowadzenia takiej ewidencji lub wykazu;
7) wydruk z kont księgowych (syntetycznych i analitycznych), na którym dokonano zapisów (księgowania) odnośnie przepływów finansowych, związanych z operacją (w tym zaliczek);
8) wyciąg z polityki rachunkowości firmy, dokumentujący wprowadzenie odrębnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego dla księgowania wszystkich transakcji związanych z operacją;
9) wyciąg z zakładowego planu kont, dokumentujący prowadzenie odrębnej ewidencji operacji;
10) informacja o numerze rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
11) umowy z dostawcami lub wykonawcami zawierające specyfikację będącą podstawą wystawienia każdej z przedstawionych faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej – jeżeli nazwa towaru lub usługi w przedstawionej fakturze lub dokumencie o równoważnej wartości dowodowej odnosi się do umów zawartych przez Beneficjenta lub nie pozwala na precyzyjne określenie kosztów kwalifikowalnych;
12) umowa cesji wierzytelności – jeżeli dotyczy;
13) kosztorys różnicowy wraz z rysunkami zamiennymi do projektu budowlanego – jeżeli dotyczy;
14) kosztorys powykonawczy szczegółowy – jeżeli dotyczy;
15) oświadczenie Beneficjenta o wykonaniu wszystkich robót budowlanych zgodnie z projektem budowlanym i przedmiarem robót załączonym do kosztorysu inwestorskiego będącego załącznikiem do wniosku o przyznanie pomocy – jeżeli dotyczy;
16) dokumenty celne (Jednolity Dokument Administracyjny SAD - zgłoszenie w formie papierowej) zawierające stosowną adnotację celników przeprowadzających odprawę, jako potwierdzenia dopuszczenia towarów do obrotu lub (Poświadczenie Zgłoszenia Celnego PZC - zgłoszenie w formie elektronicznej) zawierającą informację dopuszczenia towaru do obrotu – dotyczy maszyn i urządzeń zakupionych w krajach nienależących do Unii Europejskiej;

17) dokumenty potwierdzające odbycie szkolenia z zakresu „Zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi takimi jak woda, gleba, powietrze, klimat” w kontekście wdrażania interwencji PS WPR na lata 2023–2027 „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu” – jeżeli dotyczy;
18) zaświadczenie o spełnianiu minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt w gospodarstwie/spełnianiu minimalnych standardów w zakresie higieny i warunków utrzymania zwierząt w odniesieniu do operacji – jeżeli dotyczy;
19) ewidencja wykorzystania przedmiotu operacji – dotyczy grupy rolników;
20) informacja o gospodarstwie;
21) Inne załączniki.

2. Załącznik wymieniony w ust. 1 pkt 20 musi być sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa albo jego części

1. Następca prawny Beneficjenta albo nabywca gospodarstwa albo jego części wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy składa dokumenty (załączniki) niezbędne do jej przyznania określone w Załączniku nr 3 do Regulaminu oraz:
   1) uzasadnienie wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego Beneficjenta/ nabywcy gospodarstwa;
   2) dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego;
   3) jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, spadkobierca beneficjenta dołącza oświadczenie o trwającym postępowaniu sądowym o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego ze wskazaniem sądu prowadzącego sprawę i sygnatury akt sprawy. Spadkobierca przekazuje ARiMR odpis tego postanowienia, niezwłocznie od dnia uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku albo postanowienia w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego;
   4) jeżeli z prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, albo europejskiego poświadczenia spadkowego wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, dołącza do tego WOPP oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy;
   5) dokument potwierdzający fakt nabycia gospodarstwa albo jego części;
   6) oświadczenie następcy prawnego Beneficjenta o jego wstąpieniu w prawa i obowiązki Beneficjenta wynikające z umowy o przyznaniu pomocy;
   7) umowę cesji wierzytelności;
   8) umowę przejęcia długu;
   9) oświadczenie osoby wspólnie wnioskującej o wyrażeniu zgody na przyznanie pomocy następcy prawnemu jednego z beneficjentów albo nabywcy gospodarstwa albo jego części;
   10) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do przyznania pomocy.
2. Załączniki wymienione w ust. 1 w pkt 6 i 9 muszą być sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

UMOWA GRUPY ROLNIKÓW

Zawarta w dniu* ……..... pomiędzy:

Panem/Panią……..……..,
numer EP[1)]…..……..…,
Panem/Panią ……..…..,
numer EP[1)] ……..……,
Panem/Panią ……..…..,
numer EP[1)] ….……..…..……..
(…)[2)] ,
tworzącymi grupę rolników ubiegających się wspólnie o przyznanie pomocy, zwanymi dalej Stronami Umowy w związku z realizacją operacji w ramach interwencji **I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu** na zasadach określonych w *Regulaminie naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu* (dalej: Regulamin).

Strony Umowy postanawiają:

§ 1

Niniejsza **Umowa grupy rolników** (dalej Umowa), zawarta jest pomiędzy rolnikami będącymi osobami fizycznymi m.in. celem:

1) wyznaczenia przedstawiciela grupy rolników wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy do reprezentowania grupy rolników przed Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: ARiMR), wyłonionego spośród tej grupy (dalej: **Przedstawiciel grupy**);
2) określenia zakresu praw, obowiązków i umocowania Przedstawiciela grupy do reprezentowania grupy w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy, jej przyznaniem i realizacją umowy o przyznaniu pomocy zawartej z ARiMR (w tym zaciągania zobowiązań w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i wypłatą pomocy, oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla Przedstawiciela grupy;
3) upoważnienia Przedstawiciela grupy do wymiany korespondencji z ARiMR w zakresie przyznania i wypłaty pomocy oraz w okresie związania celem;
4) ustalenia zasad wspólnego używania **przedmiotu operacji** tj. maszyn, urządzeń i inwestycji niematerialnych, o dofinansowanie zakupu których Strony Umowy będą wspólnie się ubiegać;

*Data zawarcia Umowy grupy rolników nie może być późniejsza niż data złożenia wniosku o przyznanie pomocy

[1] Należy wpisać numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;

[2] Treść należy wpisać, zgodnie ze wspólnym zamiarem Stron (sygnatariuszy) Umowy grupy rolników;

5) określenia zakresu prac wykonywanych przedmiotem operacji przez każdą z osób w grupie, w tym określenia procentowego udziału wykorzystania przedmiotu operacji;
6) określenia potrzeb gospodarstw osób wspólnie ubiegających się o przyznanie pomocy;
7) wskazania numeru rachunku bankowego albo rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na który ARiMR dokona wypłaty pomocy, w tym zaliczki (jeśli dotyczy);
8) określenia zasad zapłaty i sposobu rozliczeń związanych z nabyciem przedmiotu operacji, o którym mowa w pkt 4 oraz wypłaconą przez ARiMR pomocą, w tym wypłaconą zaliczką (jeśli dotyczy).

§ 2

1. Na **Przedstawiciela grupy** zostaje wyznaczony/a Pan/Pani **…….. …….**
2. Strony Umowy udzielają pełnomocnictwa Przedstawicielowi grupy w następującym zakresie, z zastrzeżeniem zakazu udzielania dalszych pełnomocnictw do reprezentowania grupy w sprawach związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy (w tym zaciągania zobowiązań w ramach planowanej do zrealizowania operacji objętej wnioskiem o przyznanie pomocy w imieniu grupy) i z wypłatą pomocy oraz w okresie związania celem, z zastrzeżeniem zobowiązań właściwych dla Przedstawiciela grupy, w szczególności do:
   a) złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
   b) zawarcia umowy o przyznaniu pomocy jak również do wnioskowania o wprowadzanie zmian w treści umowy o przyznaniu pomocy;
   c) złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji;
   d) wymiany korespondencji z ARiMR;
   e) składania oświadczenia o rezygnacji z realizacji operacji,
   - poprzez wykorzystanie jego danych logowania do systemu PUE ARiMR (gdy jest to wymagane), zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie;
   f) wnoszenie środków zaskarżenia określonych w Regulaminie i umowie o przyznaniu pomocy.
3. Strony Umowy zgodnie postanawiają, że w ramach operacji zobowiązują się do wspólnej realizacji zakresu rzeczowego wskazanego w § 3 Umowy, który szczegółowo będzie określał załącznik nr 1 do umowy o przyznaniu pomocy pn. *Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji*.
4. Strony Umowy zgodnie przyjmują, że poszczególne działania związane z grupowym ubieganiem się o pomoc będą podejmowane po uprzednim ich uzgodnieniu pomiędzy wszystkimi członkami grupy.
5. Do otrzymywania przelewów tytułem wypłaty pomocy za zrealizowaną operację, w tym zaliczki (jeśli dotyczy), przeznaczony zostaje rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej o numerze **……. ……. ……** prowadzonym w ……. .
6. Każda ze stron Umowy poniesie wydatki związane z zakupem przedmiotu operacji w części wynikającej z ustalonego Umową jego wykorzystania w danym gospodarstwie wyrażonego procentowym udziałem, o którym mowa w § 4 ust. 5.
7. Kwota wypłacona przez ARiMR tytułem zaliczki /rozliczenia operacji zostanie podzielona między członków grupy proporcjonalnie do ustalonego Umową ich

wykorzystania w danym gospodarstwie wyrażonego procentowym udziałem, o którym mowa w § 4 ust. 5 w terminie …….. dni od dnia wpływu środków finansowych na wskazany rachunek, o którym mowa w ust. 5.

8. Przedstawiciel grupy nie może ulec zmianie od dnia zawarcia Umowy do czasu upływu terminu realizacji zobowiązań wynikających z przyznanej pomocy za wyjątkiem sytuacji określonej w ust. 10, gdy następstwo prawne/ zbycie gospodarstwa albo jego części przez członka grupy dotyczy Przedstawiciela grupy.
9. W toku postępowania o przyznanie pomocy nie jest możliwa jakakolwiek zmiana Stron Umowy. W przypadku zmiany Stron Umowy przed dniem zawarcia umowy o przyznaniu pomocy z ARiMR Umowa zostaje rozwiązana i następuje odmowa przyznania pomocy.
10. W przypadku zaistnienia, po zawarciu umowy o przyznaniu pomocy z ARiMR, następstwa prawnego albo nabycia gospodarstwa albo jego części przez inną osobę niż wymieniona w preambule, po uzyskaniu zgody pozostałych członków grupy zostanie zawarta nowa Umowa.

§ 3

Zakres rzeczowy operacji realizowanej przez Strony Umowy obejmuje następujące przedmioty operacji:

1) …….
2) …….

(…)[2)]

§ 4

1. Strony Umowy oświadczają, że prowadzą odrębne, niepowiązane ze sobą gospodarstwa rolne.
2. Strony Umowy oświadczają, iż zakres rzeczowy operacji o którym mowa w § 3, będzie stanowić przedmiot ich współwłasności w części odpowiadającej zakresowi prac wykonywanych przez każdą z osób zawierających niniejszą Umowę przy użyciu przedmiotu operacji, wyrażonemu procentowym udziałem o którym mowa w § 4 ust. 5.
3. Strony Umowy oświadczają, iż znane są im zasady przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach interwencji, o której mowa w preambule, w tym że kwota pomocy przysługująca każdej ze Stron Umowy, wynikać będzie z zakresu prac wykonywanych przez każdą z osób zawierających niniejszą Umowę przy użyciu przedmiotu operacji o którym mowa w § 3, co będzie znajdować odzwierciedlenie w rzeczywistych potrzebach gospodarstw rolnych członków grupy oraz korespondować z posiadanymi zasobami według stanu wyjściowego, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących limitu pomocy na jednego Beneficjenta i jedno gospodarstwo.
4. Zakres prac wykonywanych przez każdą z osób zawierających niniejszą Umowę przy użyciu przedmiotu operacji o którym mowa w § 3 będzie wyglądał co do zasady następująco:

1) Pan/Pani …… :
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła: ……

- przedmiot operacji wskazany w§3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła: ……
- (…)[2].

2) Pan/Pani ……:
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła: ……
- przedmiot operacji wskazany w§3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła: ……
- (…)[2].

3) Pan/Pani ……
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła: ……
- przedmiot operacji wskazany w§3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła: ……
(…)[2].

5. Wykorzystanie przez Strony Umowy w prowadzonych przez nie gospodarstwach rolnych przedmiotu operacji o którym mowa w § 3 będzie przedstawiało się następująco:

1) Pan/Pani …… :
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła w…...%
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła w……%
- (…)[2].

2) Pan/Pani ……:
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła w…...%
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła w……%
- (…)[2].

3) Pan/Pani ……:
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 1 będzie wykorzystywał/ła w…...%
- przedmiot operacji wskazany w §3 pkt 2 będzie wykorzystywał/ła w……%
(…)[2].

6. Określone w ust. 5 wykorzystanie, w związku z ust. 4, jest podyktowane następującymi potrzebami gospodarstwa (wg. stanu wyjściowego):

1) Pan/ Pani: ……;
2) Pan/ Pani: ……;
3) Pan/ Pani: ……
(…)[2].

§ 5

1. Uwzględniając zasoby i potrzeby gospodarstw rolnych oraz związany z tym zakres wykorzystania przedmiotu operacji o których mowa w § 4 ust. 4-6 Strony Umowy przyjmują zgodnie następujące zasady wspólnego używania przedmiotu operacji:
   1) będzie wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem, wyłącznie w gospodarstwach rolnych prowadzonych przez Strony Umowy,
   2) będzie właściwe przechowywany, w tym w okresie, gdy nie będzie użytkowany, w sposób zapewniający jego bezpieczeństwo,
   3) będzie utrzymywany w stanie technicznym pozwalającym na jego eksploatację do upływu 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez ARiMR płatności końcowej,
   4) każda ze Stron Umowy będzie uczestniczyć w kosztach serwisu i konserwacji i w innych kosztach na następujących zasadach:
   (…)[2]

5) w przypadku uszkodzenia przedmiotu operacji o zaistnieniu takiego faktu Strony Umowy będą informowały pozostałe osoby z grupy rolników zawierające niniejszą Umowę, na następujących zasadach:
(…)[2].
6) w przypadku, gdy w wyniku użytkowania przedmiotu operacji nastąpi jego uszkodzenie z wyłącznej winy jednej ze Stron Umowy, wówczas koszty napraw będą ponoszone w sposób następujący:
(…) [2];
7) jego wykorzystywane będzie odzwierciedlone w prowadzonej przez Strony Umowy *Ewidencji wykorzystania przedmiotu operacji* od momentu objęcia go w posiadanie do upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
(…)[2] .

2. Ewidencjonowanie wykorzystania przedmiotu operacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 będzie prowadzone na następujących zasadach:
(…)[2].

§ 6

Niniejsza Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia:
1) do dnia ……..……20.… r.[3] lub
2) do dnia wydania przez ARiMR rozstrzygnięcia o odmowie przyznania pomocy albo o odmowie zawarcia umowy o przyznaniu pomocy.

§ 7

1.Wszelkie zmiany Umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności oraz przedłożenia nowej Umowy w ARiMR niezwłocznie po jej zmianie.

2. Zmiana Umowy jest wymagana w szczególności w przypadku:
1) zmiany Strony Umowy w przypadkach wskazanych w § 2 ust. 8-10;
2) zmiany numeru rachunku o którym mowa w § 2 ust. 5,
3) zmiany przedmiotu operacji, o którym mowa w § 3;
4) zmiany terminu jej obowiązywania, w przypadku, gdy termin ten byłby krótszy niż 5 lat od dnia wypłaty przez ARiMR płatności końcowej tytułem pomocy przyznanej na operację, o której mowa w § 3;

§ 8

W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową zastosowanie mają:
1) przepisy Kodeksu cywilnego;

[3] Czas trwania Umowy nie może być krótszy niż 7 lat od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy i nie krótszy jak 5 lat od przewidywanego dnia wypłaty płatności końcowej.

2) *Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu*.

§ 9

Umowę sporządzono w ……. jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron Umowy.

Podpisy Stron Umowy:

…….

…….

……..

(…….)[2)]

Wykaz rodzajów inwestycji:

Poz.	Rodzaj inwestycji
Inwestycje związane z produkcją zwierzęcą	
1.	Elektroniczne stacje paszowe (*automatyczne stacje żywieniowe*)
2.	Wozy paszowe rozdrabniająco-mieszające z systemem ważącym
3.	Beczkowozy z poidłami do pojenia zwierząt w chowie pastwiskowym*
4.	Ogrodzenie pastwisk, w tym elektryzatory sieciowe lub akumulatorowe*
5.	Zamknięte zbiorniki betonowe na gnojowicę
6.	Zamknięte zbiorniki betonowe na gnojówkę
7.	Zamknięte zbiorniki metalowe na gnojowicę
8.	Zamknięte zbiorniki metalowe na gnojówkę
9.	Zamknięte zbiorniki z tworzywa sztucznego na gnojówkę lub gnojowicę
10.	Elastyczne zbiorniki z tworzywa sztucznego na gnojówkę lub gnojowicę
11.	Otwarte zbiorniki na gnojowicę (realizowane łącznie z jedną z inwestycji wymienionych w poz.13, 15, 17)
12.	Otwarte zbiorniki na gnojówkę (realizowane łącznie z jedną z inwestycji wymienionych w poz.14, 16)
13.	Przykrycie z pływających elementów z tworzyw sztucznych dla zbiorników na gnojowicę
14.	Przykrycie z pływających elementów z tworzyw sztucznych dla zbiorników na gnojówkę
15.	Dach z elastycznego tworzywa nad zbiornikiem na gnojowicę
16.	Dach z elastycznego tworzywa nad zbiornikiem na gnojówkę
17.	Stalowy dach dla zbiorników żelbetowych i metalowych na gnojowicę
18.	Separator ślimakowy gnojowicy
19.	Pompy, mieszadła i miksery gnojowicy do zbiorników zamkniętych
20.	Płyty obornikowe
21.	Zadaszenie płyty obornikowej
22.	Nieprzepuszczalna tkanina techniczna do przykrycia pryzmy obornika
23.	Składowisko z podłożem denitryfikacyjnym do przechowywania obornika
24.	Płyty do przechowywania pasz, silosy przejazdowe
25.	Urządzenia do optymalizacji warunków mikroklimatycznych w budynkach inwentarskich*
26.	System wentylacji nawiewno-wywiewnej w budynkach inwentarskich sterowany automatycznie z zastosowaniem filtrów powietrza*
27.	Systemy oczyszczania powietrza z budynków inwentarskich.
28.	System kontroli i sterowania parametrami mikroklimatu w budynkach inwentarskich*.
Programy komputerowe, aplikacje, urządzenia wspierające i optymalizujące proces podejmowania decyzji produkcyjnych	
29.	Programy komputerowe do bilansowania dawek pokarmowych i żywienia zwierząt gospodarskich*.
30.	Programy do tworzenia map aplikacyjnych nawożenia i oprysku
31.	Programy wspomagające planowanie nawożenia, precyzyjną ochronę roślin lub inne prace polowe

32.	Komputery pokładowe i oprzyrządowanie do sterowania precyzyjną dawką nawozów, nasion, środków ochrony roślin (*do rozsiewaczy nawozów, rozrzutników obornika, wozów asenizacyjnych, siewników, opryskiwaczy*)
33.	Systemy mapowania plonu
34.	Drony rolnicze
35.	Urządzenia do oznaczania zaopatrzenia roślin w azot (*ręczne i mobilne*)
36.	Rolnicze stacje meteo wraz z oprogramowaniem i czujnikami pomiarowymi
37.	Systemy jazdy równoległej i automatycznego prowadzenia ciągnika lub maszyny
Maszyny do stosowania nawozów mineralnych	
38.	Rozsiewacze nawozów mineralnych spełniające europejską normę EN-13739
39.	Rozsiewacze nawozów z automatycznym systemem kontroli i sterowania ilością wysiewanego nawozu
40.	Rozsiewacze z automatyczną kontrolą oraz sterowaniem szerokością i symetrycznością rozsiewu nawozu (*rozsiewacze „radarowe”*)
41.	Dwutarczowe rozsiewacze nawozów sterujące precyzyjną dawką nawozów mineralnych proporcjonalnie do prędkości jazdy
42.	Dwutarczowe rozsiewacze nawozów z kontrolowanym promieniem rozrzutu
43.	Urządzenia rozsiewu granicznego nawozów mineralnych
44.	Rozsiewacze przystosowane do zmiennej aplikacji nawozów mineralnych z wykorzystaniem cyfrowych map pola i sygnału GPS
45.	Zestawy testowe do pomiaru równomierności rozsiewu nawozów mineralnych
46.	Rozsiewacze wapna nawozowego
47.	Rozsiewacze pneumatyczne
48.	Narzędzia uprawowe z nawożeniem wgłębnym
49.	Dozowniki do fertygacji lub chemigacji
50.	Agregaty uprawowo-siewne z nawożeniem wgłębnym
51.	Siewniki punktowe z nawożeniem wgłębnym
Maszyny i urządzenia do stosowania nawozów naturalnych, kompostu, produktów pofermentacyjnych	
52.	Aplikatory płynnych nawozów naturalnych lub produktów pofermentacyjnych typu: – węże wleczone, – płozy wleczone, – aplikator doglebowy szczelinowy (tarczowy), – aplikator doglebowy kultywatorowy lub talerzowy, – aplikator zębowy
53.	Wozy asenizacyjne z aplikatorami płynnych nawozów naturalnych lub produktów pofermentacyjnych wskazanych w poz. 52
54.	Rozrzutniki obornika lub kompostu z adapterem pionowym lub tarczowym (uniwersalnym) wyposażone w deflektory kierunku rozrzutu
55.	Rozrzutniki obornika lub kompostu z dynamicznym systemem kontroli dawki
56.	Rozrzutniki obornika lub kompostu z systemem elektronicznej regulacji prędkości przenośnika w zależności od zmian prędkości jazdy
57.	Aeratory do produkcji kompostu z obornika i masy organicznej

Maszyny i urządzenia do ochrony roślin	
58.	Opryskiwacze zaliczane do klasy 75% redukcji znoszenia
59.	Opryskiwacze polowe z belką PSP (pomocniczy strumień powietrza), w tym opryskiwacze rzędowe
60.	Sadownicze opryskiwacze recyrkulacyjne z odzyskiwaniem cieczy użytkowej (tunelowe, kolektorowe, reflektorowe)
61.	Opryskiwacze polowe z systemami zapobiegającymi nakładaniu środków ochrony roślin (*nakładki*) i ich nierównomiernemu nanoszeniu na łukowych odcinkach pola
62.	Opryskiwacze sadownicze wielogardzielowe z kierowanym strumieniem powietrza
63.	Opryskiwacze sensorowe do selektywnego opryskiwania upraw sadowniczych i polowych
64.	Opryskiwacze sadownicze z asymetryczną regulacją wydajności strumienia powietrza zdalnie z miejsca operatora
65.	Opryskiwacze z głowicami dwuczynnikowymi
66.	Opryskiwacze rzędowe, pasowe i osłonowe stosowane w uprawach polowych, warzywniczych, szkółkarskich lub plantacjach owoców miękkich
67.	Zaprawiarki do nasion i bulw
68.	Chwastowniki, aeratory polowe i łąkowe
69.	Pielniki do upraw międzyrzędowych, w tym z doglebowymi aplikatorami nawozów, mikroelementów lub biopreparatów
70.	Pielniki boczne do sadów
71.	Pielniki termiczno-płomieniowe (*termopielniki*)
72.	Urządzenia do mechanicznego niszczenia szkodników w uprawach
73.	Maszyny do elektrycznego odchwaszczania (*pielenia*) i desykacji upraw
Budowle i urządzenia do poprawy gospodarowania wodą	
74.	Zamknięte naziemne zbiorniki do retencji wody
75.	Podziemne zbiorniki do retencji wody
76.	Instalacje do pozyskiwania i zagospodarowania wody deszczowej
77.	System odzysku wody z mycia urządzeń udojowych
78.	Systemy lub urządzenia do ponownego wykorzystania, filtrowania lub uzdatniania wody
Maszyny do uprawy gleby i siewu	
79.	Narzędzia i maszyny do głębokiej uprawy bezorkowej
80.	Agregat do siewu bezpośredniego (*bezorkowa uprawa gleby*), w tym do siewu w mulcz
81.	Brony talerzowe do wymieszania obornika z glebą
82.	Wał posiewny
83.	Siewniki do poplonu i trawy
84.	Mulczery (*rozdrabniacze polowe*) przygotowujące mulcz ze słomy oraz z roślin uprawianych jako śródplony lub międzyplony
85.	Maszyny do ściółkowania gleby w polowych uprawach ogrodniczych
86.	Rozdrabniacze łęcin
Maszyny i urządzenia do uprawy, pielęgnacji i zbioru biomasy z trwałych użytków zielonych	
87.	Pługi łąkowe

~~trwałych~~ 88.	Glebogryzarki stosowane do uprawy trwałych użytków zielonych
89.	Wały i włóki łąkowe
90.	Kosiarki
91.	Maszyny do obróbki skoszonej zielonki
92.	Prasy zbierające zwijające wykorzystywane do zbioru z trwałych użytków zielonych
93.	Prasy zbierające wielkogabarytowe wykorzystywane do zbioru z trwałych użytków zielonych
94.	Prasoowijarki do zbioru z trwałych użytków zielonych
95.	Owijarki wykorzystywane do zbioru z trwałych użytków zielonych
96.	Prasy silosujące do zakiszania siana w rękawach foliowych
97.	Sieczkarnie ciągnikowe z zespołem podbierającym
98.	Adapter podbierający do sieczkarni samobieżnych
99.	Adapter-kosiarka do sieczkarni samobieżnych
100.	Przyczepy zbierające (*samozaładowcze*) do zbioru podsuszonej zielonki wyposażone w noże docinające
101.	Platformy do bel (*przyczepy platformowe*) do zwózki bel siana i zielonek
102.	Przyczepy objętościowe do zwózki zielonek z trwałych użytków zielonych
103.	Maszyny i narzędzia do ugniatania oraz formowania zielonki w silosie lub na pryzmie
Inne	
104.	Maszyny i urządzenia do pielęgnacji zadrzewień i zakrzewień śródpolnych
105.	Sadownicze rozdrabniacze gałęzi
106.	Systemy siatek przeciwgradowych
107.	Stanowiska bioremediacyjne do pozostałości środków ochrony roślin
108.	Stanowiska do napełniania i mycia opryskiwaczy wyposażone w instalację do zbierania popłuczyn
109.	Stanowiska do oczyszczania wody z zanieczyszczeń chemicznych
110.	Stanowiska do dehydratacji płynnych pozostałości środków ochrony roślin
111.	Osłony zapobiegające znoszeniu cieczy opryskowej poza strefę opryskiwania
112.	Sprzęt do mycia budynków inwentarskich, hal produkcyjnych oraz urządzeń, maszyn rolniczych i pojazdów rolniczych

** Nie wspiera się w zakresie chowu lub hodowli bydła lub świń*